

ANCIENT IRANIAN

AND

ZORGASTEIAN MORALS.

Dhangibhoj Jamssetjee Madhora.

पुरातन इरानी भाषा

अस्तित्व प्रमेणीति.

प्रकाश

बेनारस एम. ए. ए. प्रेस.

ANCIENT IRANIAN AND ZOROASTRIAN
MORALS

COMPILED BY

DHUNJIBHOY JAMSETJEE MEDHORA.

પૂરાતન ઈરાની અને જરોસ્ત્રી
ધર્મનીતિ.

રચનાર

ધનજીભાઈ જમશેદજી મેધોરા.

મુંબઈ:

સીપન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, કાલ્યાણદેવી.

૧૮૮૭.

PREFACE.

The object of compiling this treatise is to supply to the Parsees a manual containing the morals of ancient Iranians and Zoroastrians. That there is a want of such a manual will be admitted by all thoughtful Zoroastrians, and if it should prove useful until a better one should be out, the compiler's object shall have been gained.

There was no alternative but to take entire select pieces of prayers from the Avesta, and these have been so arranged that they can be used by any person so as to serve the purpose of ordinary prayer and can be recited at any time and at any place.

27th September, 1887.

D. J. M.

પ્રસ્તાવના.

આ નાની ચોપડી ખનાવવાનો હેતુ એ છે કે, પૂરાતન ધરાનીઓ અને જરતોસ્તિઓની ધર્મનીતિનો સાર સંગ્રહ પારસીઓને પુરો પાડવો. એવા સાર સંગ્રહની જરૂર છે એવું સર્વ વિચારવંત જરતોસ્તિઓ કબૂલ કરશે, અને એથી વધારે સારી ચોપડી બહાર પડતાં સુધી કોઈખી જરતોસ્તિને એ ચોપડી ઉપયોગી થઈ પડશે તો એ ખનાવનારની મતલબ પાર પડશે.

જંદ અવસ્તામાંથી ચુંટીને ખંદગીના આખા ભાગો ઉતારી લીધા શિવાય ખીજે ઉપાય હતો નહીં, અને એ ખંદગીઓ એવી રીતે ગોઠવી છે કે કોઈ જરતોસ્તિ પોતાની હંમેશની ખંદગીની જગ્યાએ વાપરવા ચાહે તો તેમ થઈ શકે, અને એ ખંદગીઓ કોઈખી જગ્યાએ કોઈખી વખતે ઉપયોગમાં લાવી શકાશે.

તા. ૨૭મી સપ્ટેમ્બર ૧૮૮૭.

ધ. જ. મે.

JAVIDAN-KHIRAD;

OR,

THE MAXIMS OF HOSHENG.*

HOSHENG, a King of the Peshdádíán dynasty, saith :—

The origin of all things is in God, and unto Him is the return ; all good grace cometh from Him, and He is worthy to be praised. Whoso, then, knoweth the Origin, it is incumbent on him to be thankful; and whoso knoweth the end, he should be sincere ; and whoso knoweth what grace is, it is his duty to acknowledge his own weakness and insufficiency.

The path of virtue lies in the renunciation of arrogance and pride.

The best thing that hath been given to man in this world is wisdom; the most goodly gift that can be given him in the next is pardon. The best disposition for him is that he should have a lively appreciation of the high and godlike character of his own nature, so that the thought may keep him from evil, or cause him to repent if he have done wrong.

The best possession of man is health ; his best confession that of the unity of God.

Theory is the basis of certainty ; practice is the pillar of theory; and both are founded on Divine Laws, which can only be comprehended by reverent investigation.

Religion is like a fortress raised and supported by columns and towers ; should one column be allowed to totter, the whole fabric will give way.

Good works are of four kinds :—Theory, Practice, Sincerity, and Continnence. Theory is the endeavour to ascertain your

---

* Translated (from the Persian *Javidan Khirad*) by E. H. Palmer, B. A., and published in the *Student & Intellectual Observer*, October, 1863, London.

duties ; Practice is the performance of them ; Sincerity is the renunciation of envy, hatred, and malice ; and Continnence is patience and the forsaking all worldly vanities.

Four things also constitute the business of man :—Knowledge, Charity, Chastity, and Justice. Knowledge of what is good, to perform the same, and of what is evil to avoid it ; Charity, to improve men's spiritual condition and alleviate their temporal wants ; Chastity, to guard oneself in the temptations of desire, and to preserve one's reputation in the time of want ; Justice, wherewith to temper success, that proper bounds may be set to one's wrath, so that it be not excessive in the time of power, or deficient when it is required.

Knowledge consists in four things :—to know the root of Truth, the branches of Truth, the limit of Truth, and the opposite of Truth.

Theory and practice are as closely conjoined as soul and body ; neither can profit its possessor without the other.

Truth is of two kinds :—one manifest and self-evident ; the other requiring demonstration and proof ; and vanity is like unto it in this respect.

There are four things which increase by use ; Health, Wealth, Perseverance, and Grace.

The way of salvation lies in three things : Divine Guidance, Perfect Piety, and a Godly Life.

Theory is the root, practice the tree ; theory is the father, practice is the son. Practice may serve instead of theory ; but the latter can never take the place of the former.

To enjoy the day of plenty you must be patient in the day of want.

The greatest wealth consists in three things : a prudent mind, a stalwart frame, and a contented spirit.

Expel avarice from your heart, so shall you loose the chains from off your neck.

He who does wrong knowingly will regret it, though men may applaud him ; but he, who is wronged, is safe from regret though the world may blame him.

The contented man is rich, hungry and naked though he may be ; but the covetous man is a beggar, though he may possess the whole world.

True bravery is to face the world with a frank and open heart ; true patience is in bearing up against disappointments : true liberality is in rewarding merit, and bestowing wealth in the proper time and place ; true clemency is in foregoing revenge, when it is in one's power ; true caution is in the taking advantage of opportunities.

This world is the house of work ; the next world is the house of reward.

The reins of health are in the hands of sickness ; the head of safety is beneath the wing of danger ; the door of security is veiled by the curtain of fear. Therefore, in sickness, danger, or fear, do not despair of the reverse.

Oh, man ! thy doom is nigh, in other hands than thine ; it watcheth like a thief by night and day, and when once thy time hath come small leisure shalt thou have for preparation. Strive, then, to prepare ere the evil day arrives, and comfort thyself with the thought that all the great and good have been companions in thy misfortune.

Oh, son of man ! make not thyself a target for the arrows of misfortune, for time is the enemy of men, and it is the duty of the wise to be on their guard against their foes. If, then, thou thinkest well of thy soul and of its enemies, thou wilt stand in need of no preacher to advise thee how to act.

In prosperity dread misfortune, for unto it thou must return ; when anticipation is fairest, then think on tardy fate, for though he be slow yet is he sure.

Excuse is better than disputation ; delay is better than rashness ; ignorance of strife is better than eagerness in seeking it.

To feel sure in war that it will end well is to lay up a store of woe ; if then, ye must make war, be brave in action that ye may be victorious, and anticipate not victory lest ye be overthrown.

The slightest provision against a quarrel is better than the stoutest persistence in carrying it on.

It is wrong to give the lie direct save in three cases. When one speaks unwisely, and the consequences are likely to prove evil to him ; when one speaks ungratefully of a benefactor ; when he glozes over on unlawful proposition.

There are three things which can in no wise be used for good : malice, envy, and folly ; and three things that can by no means be employed for evil : humility, contentment, and liberality.

There are three things of which one can never tire : health, life, and wealth.

A misfortune that cometh from on high cannot be averted ; caution is useless against the decrees of Fate.

The best of medicines is death ; the worst of maladies is vain anticipation.

Three things bring us joy in the world, and three things cause us grief : the former are resignation, trust in God, and cheerful obedience to His commands ; the latter are avarice, importunity, and yearning after evil things.

Of worldly things four are good : home, a good wife, wealth, and wine ; four are evil : a large family, a small income, a treacherous neighbour, and a bad wife ; four are hard to bear : old age and solitude, sickness and exile, debt and poverty, and a sore foot and a long road.

Three things cannot be got with three things : wealth, with wishings ; youth, with cosmetics ; health, with medicine.

If a man lose all else, and four things still are left him, he can take no harm ; Temperance, Cheerfulness, Truth, and trust in God.

Six things temper the hardships of this life : good diet, a kind friend, a faithful wife, and obedient child, a prudent tongue and a wise head.

An easy temper is a good counsellor, and a pleasant tongue is an excellent leader.

Foolish pride is an incurable malady ; a bad wife is a chronic disease ; and a wrathful disposition is a constant burden.

Three things seem fair in three cases : a gift to a hungry man, the truth from an angry man, and forgiveness from one who has power to take revenge.

The wise man is he who hopes not for what is wrong, who begs not for what he fears may be refused, and who undertakes not what he cannot perform.

There are three things which make a poor man rich : courtesy, consideration for others, and the avoidance of suspicion.

Eight things are proofs of folly : ill-timed wrath, misplaced bounty, ill-judged exertion, the confounding of friend with foe, confidence in those untried, reliance on the foolish, trust in the faithless, and garrulity.

A tyrant loses the dignity of his office, and grows like unto the meanest of his slaves.

When faith goes out misfortune comes in ; when confidence dies revenge lives ; and when treachery appears all blessings fly away.

Trifling ruins earnestness, lying is the enemy of truth, and oppression perverts justice ; therefore, when a king passes his time in trifles, people lose all awe of him ; when he associates with liars men despise him, and when he is tyrannical he weakens his authority.

Dominion is perfected only by good administration, and he who seeks it must be patient of losing it.

By bearing the loads of men dignity is reached ; by virtue rank is honoured ; by morality are deeds refined.

Good advice to one who will not except it, arms in the hands of one who knows not how to use them, and gold in the possession of one who benefits not mankind, are things wasted and lost.

A king should have three habits : tardiness in punishing, alacrity in rewarding, and patience in accidents ; for verily in delaying punishment is the possibility of pardon : by alacrity in granting rewards, the hearts of the people are won ; and by patience in accidents the right course of action may be ascertained.

The man who is cautious in a doubtful matter is like unto him, who, having lost a pearl, collects all the dust that is around the place where it hath fallen and sifts it until his lost treasure comes to light. For thus doth the cautious man collect the

opinions of all in a doubtful case, and sifts them one by one until that counsel cometh to light which is suited for the emergency.

Caution can never incur disgrace, and imbecility can never bring honour with it. Caution conducts to success ; imbecility induces disappointments.

By four things are great men bought low : by pride, by taking counsel with women ; by keeping the company of the young and foolish, and by neglecting things that require their personal supervision.

A king deserves not the name until he eats from his own field, gathers from his own garden, rides his own horse, and marries from his own country.

Good administration is from good management, good management, from good counsel, and good counsel is only to be found with wise and sincere advisers.

The reins of good administration can be held only by reverencing elders, being just to equals, and encouraging inferiors.

The duties which the wise man owes are these : to God, obedience and gratitude ; to the king, sincere loyalty and counsel ; to himself, earnestness for good and avoidance of evil ; to his friends, liberality and faithfulness ; and to mankind generally, courtesy and protection

A man is perfected only by three things : by being great in the sight of others and little in his own esteem, by despising wealth for its own sake, and by being truthful under difficulties.

Perfection consists in religious knowledge, patience in affliction, and good fortune in wordly affairs. Perfect piety consists in trust in God, acquiescence in fate, and patience in loss.

Faith consists in four qualities : belief, self-sacrifice, sincerity, and obedience.

Whomsoever riches do not exalt, poverty will not abase, and calamity cannot cast down.

The perfect man is he who is proof against the vicissitudes of fortune, and who looks well what the end shall be.

There is no equivalent for religion, no compensation for time, and no substitute for one's own soul.

Since night and day are the steeds of man, they hurry him on, not he them.

Whoso combines liberality with moderation will make good out of evil and wrong.

Whoso regards not complaint confesses his own meanness, and whoso makes a merit of his charity incurs reproach.

There are four things of which a little goes a long way : pain, poverty, error, and enmity.

The man who knows not his own work will never appreciate the worth of others.

He who is ashamed of his own trade will be compelled to take up with that of some one else.

Whosoever is ashamed of his father and mother, is excluded from Divine Guidance.

He who is not lowly in his own eyes will not be exalted in the eyes of others.

In every blessing think upon its decay, in every misfortune think upon its removal. For such remembrance doth preserve blessing, and keep us from the intoxication of pride, and bringeth more real pleasure with it.

If justice predominate not over injustice in a man he will speedily fall into ruin ; for tyranny more than aught beside causes the decay of prosperity.

Vain hopes cut man off from every good ; but the renunciation of avarice prevents every ill.

Patience leads to power, but lust leads to loss.

By asking counsel in a matter it shall end aright ; by relying on God cometh increase day by day.

By the sincerity of his earnestness man earns rewards ; by the sincerity of his profession he gains friends.

In proportion as we avoid evil we gain God's good grace ; as we gain that we attain to earthly happiness.

By wisdom is the gift of knowledge displayed ; by knowledge are high things obtained.

By the descent of calamities are men's virtues proved, and by long absence are their friendships tested.

In information is shown the wit of a man, and in travel are tempers tried. In poverty is benevolence assayed, and in the moment of anger is a man's truthfulness displayed. By its influence on a man's mind is shown the vigilance of his guardians, and by right discipline cometh the inspiration of knowledge. By Divine grace are works kept aright, and by the results are purposes shown. By a trusty comrade is a man supported in life, and by recompense are friendships increased. In seclusion is brotherhood proved, and by faithfulness familiarity is increased. By following wise counsel one attains to wisdom, and by a good intention is the companionship of the righteous secured. By shaking hands with deceit one is tossed on the billows of toil. Fear of judgment will deter from wrong, but trifling leads to destruction.

Whoso cannot forgive wrong done to him can never know the work of good that is done unto him.

Separating yourself from the society of fools is the same as cleaving unto the wise.

He who bestows bounty on mankind accustoms them to be generous unto him.

The envious man is never great.

Intelligence is shown by good management.

Whoso clotheth himself in modesty will conceal his faults.

The best etiquette for a man is not to boast of his virtues, and not to show off his power to one weaker than himself.

Learning clears the wit.

He who takes advice is secure from falling; but whoso is obstinate in his own opinion falleth into the pit of destruction.

The contentious man induces antagonism, for people cannot often repress their anger, especially when contending with fools.

Three men are never distressed by adversity or exposed to solitude and grief: the brave man, of whose prowess all men stand in need; the accomplished man, whose knowledge all men require; the pleasant speaker, of whose eloquence all men are enamoured.

જવેદાંન ખેરદ;

અથવા,

શેહેનશા હોશંગની નસિહતો.

સઘલી વસ્તુઓનું મૂળ ખુદામાં છે, અને તેઓનો અંત પણ તેનામાંજ છે; સઘલી રહેમભરી ખુખી તેના તરફથી આવે છે, અને તે સ્તુતિ કરવા લાયક છે. તેથી જે કોઈ એ મૂળને પીછાંજી છે તેણે શોકર કરવા જ્ઞાન; અને જે એ અંતને પીછાંજી છે તેણે નિખાલસ (સ્વચ્છ મનનો) થવું જ્ઞાન; અને ખુદાની રહેમ શું છે તે જે જાણે છે તેણે પોતાની નખળાઈ અને અપુર્ણતા કણલ કરવી જ્ઞાન.

અભિમાન અને અહંકાર તજવો એ સદગુણનો માર્ગ છે.

આ દુનિયામાં માંજીસને જે ઉત્તમ ચીજ આપવામાં આવી છે તે જ્ઞાન (ડહાપણ) છે; ખીજી દુનિયામાં જે સર્વથી સારી બક્ષીસ આપી શકાય છે તે મારી છે. સર્વોત્તમ સ્વભાવ માંજીસ માંહે એ છે કે પોતાની કુદરતનાં ઉત્તમ અને દેવતાઈ ગુણની ખરી કિમ્મત પીછાણવી કે જેથી એ વિચાર તેને નકારાં કામોથી વેગજો રાખે અને જોડું કામ કર્યું હોય તો પશ્ચાતાપ કરવાને ફરજ પાડે.

સર્વથી મોટી દોલત તંદુરસ્તી છે; ખુદાનું એકયપણું કણલ કરવું એ સર્વથી ઉત્તમ અંગીકાર છે.

અનુમાન એ નિશ્ચિતપણાંનો પાયો છે; અનુભવ એ અનુમાનનો સ્તંભ છે; અને એ બન્નેનો પાયો ખુદાઈ કાયદાઓ ઉપર રચાયલો છે, કે જે ફક્ત નમ્ર મનથી તપાસ કરેજ સમજી શકાય છે.

ધર્મ એ યામલા અને મીનારાઓની મદદથી ઉભા કરેલા એક કીલ્લાની માફક છે; જો એક યામલો લથડવા દીધો તો આખી ધંમારત હેડલ આવે.

સારાં કામો ચાર પ્રકારનાં છે:—અનુમાન, અનુભવ, નિખાલસ મન, અને મનના વિકારને વશ રાખવાનું કામ. તમારી ફરજ શું છે તે નક્કી કરવાની યત્ન કરવી એ અનુમાન; એ ફરજને અમલમાં લાવવી એ અનુભવ; અદેખાઈ, ધિક્કાર અને દ્વેશ (વેરભાવ) તજવાં એ નિખાલસ મન; અને ધીરજ રાખવી અને આ દુનીયાંની સઘલી જીઠી મોટાઈ તજવી એ નહારા વિકારને વશ કરવું છે.

માંણસનું કામ ચાર ચીજોમાં સમાયલું છે: જ્ઞાન, સખાવત, પવિત્ર નિષ્ઠા અને સમાનભાવ. સાઈં શું છે તે જાણવું અને તે ખજાવવું, અને નહારૂં શું છે તે પીછાંણી શકવું, એ જ્ઞાન; માંણસનાં આત્માની (એટલે પીજી દુનિયામાં થવાની તેની) હાલતને સુધારવી અને આ દુનિયાની તેની જરૂરીયાતો પુરી પાડવી, એ સખાવત; નહારા વિકારની લાલચથી સાવધ રહેવું, અને તંગીના વખતમાં કોઈની આખરૂં ખંચાવવી, એ પવિત્ર નિષ્ઠા; જે વસ્તુથી ક્ષતેહમંદીના વખતમાં મનને નમ્ર કરી શકાય, અને જે વસ્તુથી શુસ્સાને એવી હદમાં રાખી શકાય કે જ્ઞેરનાં વખતમાં વધી જાય નહીં અને જરૂર પડે ત્યારે ઘટી જાય નહીં, તે સમાનભાવ છે.

સત્યતાનું મૂળ, સત્યતાની ડાળીઓ, સત્યતાની હદ, અને સત્યતાની વિરૂદ્ધના (અથવા સત્યતાનું ઉલટું જીઠું) એ ચાર ચીજ પીછાણવામાં જ્ઞાન સમાયલું છે.

આત્મા અને શરીર એ બે જેમ જોડાયલાં છે તેજ માફક અનુમાન અને અનુભવ એકેક સાથે જોડાયલાં છે; એમાંનું કોઈપણ એક એકલું પીજીની મદદ વગર, કોઈને ક્ષયદો કરી શકે નહીં.

સત્ય બે પ્રકારનું છે: એક ખુટલું પોતાની મેળે જણાવું; પીજી અનુમાનથી અને સિદ્ધાંતથી જાણી શકાય છે તે; અને એ ખાખતમાં અસત્ય પણ એવુંજ બે પ્રકારનું છે.

તાંદુરસ્તિ, દોલત, ખંત, અને ખુદાઈ મેહર, એ ચાર ચીજ વાપર્યાથી વધે છે.

ખુદાઈ દોરવણી, સંપુર્ણ ભક્તિભાવ, અને દેવતાઈ (એટલે પવિત્ર શુભ્રાથી સંપુર્ણ) જીંદગી, એ ત્રણ ચીજોથી માંણસનું તારણ છે.

અનુમાન મૂળ છે, અનુભવ ઝાડ છે; અનુમાન પિતા છે, અનુભવ પુત્ર છે. અનુભવ, અનુમાનની ગરજ સારે; પણ અનુમાન, અનુભવની ગરજ સારે નહીં.

તવંગર થવાનો વખત ઈચ્છતા હોય તો, તંગીના વખતમાં ધીરજ રાખવી જોઈએ.

ડાહ્યું મન, જોરાવર શરીર, અને સંતોષી આત્મા, એ ત્રણ વસ્તુઓ સર્વથી મોટી દોલત છે.

તમારા અંતઃકરણમાંથી લોભને હાંકી કાઢો કે તેથી તમારી ગરદન ઉપરથી સાંકળો (એટલે જોલ્લ) દુર થાય.

જે શખ્સ ખીજને જાણીજીજીને ગેરધનસાફ (અથવા નુકસાન) કરે છે તેની લોકો વખાણુ કરે, તોપણુ તે પરીમાન ધરો; પણ જે શખ્સને ગેરધનસાફ કરવામાં આવે છે તેને અગરજ્જ લોક ડપકો આપે, તોપણુ તે પરીમાનીથી છુટો છે.

સંતોષી પુરૂષ લુખ્યો અને ઉંઘાડો હોય તોપણુ તવંગર છે; અને લોભી માણુસ આખી દુનિયાં મેલવે તોપણુ ભીખારી છે.

નિષકપટ અને ખુલ્લા દીલથી દુનિયાંમાં ચાલવું એ ખરી ખાલાદુરી છે; નાસિપારી ખામોશ કરવી એ ખરી ધીરજ છે; લાયક ગુણને ધનામ આપવું, અને ઘટતી વખતે અને ઘટતી જગ્યાએ દોલત આપવી એ ખરી સખાવત છે. પોતામાં વેર લેવાની શક્તિ છતાં વેર નહીં લેવું એ ખરી દયા છે; તકોનો લાભ લેવામાં ખરી સાવચેતી છે.

આ દુનિયા કાંમ કરવાનું મકાંન છે; ખીજ દુનિયાં કાંમનો ખદલો મેલવવાનું મકાંન છે.

તંદુરસ્તિની લગામ માંદગીનાં હાથમાં છે; સલામતીનું શિર જોખમની પાંખ હેઠલ છે; નિર્ભયપણાંનું ખારજીં ભયના પરદાથી ઢંકાયલુ છે. એટલા માટે, માંદગી, જોખમ, અને ભય આવે ત્યારે તે પાછાં જશે નહીં એવા વિચારથી નિરાશ થવું નહીં.

ઓ માનવી ! ત્હાડું શેવટ નજદીક છે, અને તે ત્હારા નહીં પણ ખીજનાં અખત્યારમાં છે; એ (અંતનો દીવસ) રાત્રે અને દહાડે ચોરની માફક ટાંપી રહ્યો છે, અને જ્યારે એકવાર એ વખત આવશે

ત્યારે તારી તઈયારી માંટે તને ભાગ્યે કુરસત રહેશે. તેથી એ નખજો દીવસ આવે તે અગાઉ તૈયાર થવાને કોશીશ કર, અને એવા વિચારથી સંતોષ માંની લે, કે સઘળા મોટા અને સારા માંજુસો પણ એ કમનસીખમાં ત્હારા સોખતી થઈ ગયા છે.

ઓ માંનવીના પુત્ર ! ત્હારા શરીરને કમનસીખનાં તીરેનાં નીશાંજુ બીલવાની ઢાલ નહીં ખનાવ, કારણ કે વખત એ માંજુસનો શત્રુ છે, અને ડાહ્યા માંજુસોની ફરજ છે કે પોતાના શત્રુઓ સામે સાવચેતીથી રહેવું. તેથી, જો તું ત્હારા આત્માનો અને ત્હારા શત્રુઓનો સારીપેઠે વિચાર કરશે તો, તેં કેમ ચાલવું, તેની સલાહ આપનારનો ખપ તને પડશે નહીં.

આખાદીનાં વખતમાં નખલા વખતનો વિચાર કર, કારણ કે તે પાછો આવશેજ; જ્યારે આશાઓ ઘણામાં ઘણી લાભવંતી જણાતી હોય, ત્યારે ધીમાં નસીખનો ખ્યાલ કરવો, કેમકે નસીખ ધીમું છે તોપણ તેનો અમલ અચુક છે. (ફરી શકતો નથી.)

તકરાર કરવા કરતાં ખાહાંતું કાડવું વધારે સાફ છે; અવિચારી ઉતાવળ કરતાં ધીરજ સારી છે; કળ્યાથી અજ્ઞાન રહેવું એ કળ્યો શોધવાની આતુરતા કરતાં સાફ છે.

લડાઈની વખતે મનથી એમ નક્કી સમજ્યે કે તેનું શેવટ સાફજ આવશે, તો તે દુઃખનો એક ભંડાર તઈયાર કર્યા પરાખર છે; અને તેથી જો તમારે લડાઈ કરવાની જરૂરજ પડે તો, રણમાં ખાહાદુર રહો, કે જેથી ફતેહમંદ થવાય, અને આગલથી ફતેહ નક્કી માંનો નહીં કારણ કે તેમ કરવાથી હારી જવાશે.

કળ્યો નહીં કરવાની સેહેજ સાવચેતી તે કળ્યો ચાલુ રાખવાની ઘણામાંઘણી હક કરતાં વધારે સારી છે.

જ્યારે કોઈ મુર્ખાઈથી ખોલતો હોય અને તેના પરીણાંમ તેને નુકશાંન કારકે નિવડે એમ હોય; જ્યારે કોઈ પોતાનું ભલું કરનારનું ભૂલું ખોલતો હોય; અને જ્યારે કોઈ અઘટિત ખાખતને સાફ રૂપ આપતો હોય; તે વેલાએ એવા શખ્સને જુહો પાડવામાં હરકત નથી; પણ એ શિવાય ખીજ કોઈ ખાખતોમાં કોઈને જુહો પાડવો નહીં.

દ્વેષપુદ્ધિ, અદેખાઈ, અને મુખાઈ, એ ત્રણ વસ્તુઓ સારા કાંમમાં કોઈ રીતે વપરાતી નથી; નમ્રતા, સંતોષ અને ઉદારતા એ ત્રણ વસ્તુઓ કોઈ રીતે નકારા કાંમમાં વાપરી શકાતી નથી.

તંદુરસ્તિ, જીંદગી, અને દોલત એ ત્રણ ચીજોની કોઈ કદી કંટાળતું નથી.

જે કમનસીબ (અથવા દુઃખ) ધંધર તરફથી આવે તે દુર કરી શકાતું નથી; કીસમતનાં હુકમ સાંમે સાવચેતી નકાંમીછે.

સર્વથી સરસ દવા મોત છે; સર્વથી નકાર્ દરદ ખોટી ઉમેદો છે.

પુદામાં વિશ્વાસ રાખવો, પુદાની મરજીને આધીન રહેવું, અને પુદાના હુકમોને ઉમંગથી તાપે થવું, એ ત્રણ વસ્તુઓ દુનિયામાં પ્રશાલી આપેછે; લોભ, અત્યાગ્રહ, અને પુરી ચીજો માટે શોખ, એ ત્રણ વસ્તુઓ દલગીરી ઉપજાવે છે.

ધર, ભલી ઝોરત, દોલત અને શરખત એ ચાર ચીજો દુનિયાની વસ્તુઓમાં સારી છે; મોટું કુટુંબ, ટુકી આવક, દગલ-ખાજ પાડોસી, અને જુડી ઝોરત એ ચાર ચીજો સારી નથી; ઘડપણ અને એકાંતપણું, માંદગી અને દેશનિકાળ, કરજ અને નિર્ધનતા, અને સુજેલો પગ અને લાંબો રસ્તો, એ ચાર ચીજો ખમવી મુશકેલ છે.

દોલત, ધંધવાથી આવતી નથી; જીવાની; સણગારથી મલતી નથી; તંદુરસ્તિ, દવાથી આવતી નથી.

નિયમમાં રહેવું, આનંદી સ્વભાવ, સત્યતા, અને ધંધર ઉપર વિશ્વાસ, એ ચાર વસ્તુઓ જેની પાસે હોય તે શખ્સ ખીજ સઘલી વસ્તુઓ ખોઈ દે તોપણ તેને કદી હરકત થનાર નથી.

સારો ખોરાક, માયાજી મિત્ર, વફાદાર ઝોરત, આજ્ઞાધીન ખાળક, સાવચેત જીભ, અને ડહાપણ વાહું મગજ; એ છ વસ્તુઓ દુનિયાનાં સંકેતોને નરમ કરેછે.

નમ્ર સ્વભાવ સારો સલાહકાર છે, અને મીઠી જખાં ઉત્તમ દોર-વનાર છે.

ખોટી મગફળી એ મટે નહીં એવું દરદ છે; ભુંડી ઓરત એ જીનો થયેલો રોગ (જેવી) છે; અને ગુસ્સાવાલો સ્વભાવ એ સદાનો ખોલ છે.

ત્રણ ખાખતોમાં ત્રણ વસ્તુઓ વાજળી દેખાયછે : લુખ્યાને ખક્ષીસ, ગુસ્સે થયેલા માંજીસના મોંમાંથી સત્ત વચન, અને વેર લેવાને શક્તિ ધરાવનાર માંજીસથી માફી.

હાલથો માંજીસ તે છે કે જે ખોટી વસ્તુની આશા કરે નહીં, કોઈ વસ્તુ નહીં મલે એવી હોય તે માંગવાથી વેગલો રહે, અને નહીં ખની શકે એવાં કાંમો માંગે લે નહીં.

ત્રણ વસ્તુઓ છે જે ગરીબ માંજીસને તવંગર ખનાવેછે : મર્યાદા, ખીજીઓ માટે વિચાર અને અવિશ્વાસ નહીં રાખવો તે.

આઠ ચીજો મુખીઈની સામેતીઓ છે : કવખતનો ગુસ્સો, અણુ-ઘટતી સખાવત, અણુસમજ મહેનત, મિત્રને શત્રુ માયે ભેળી નાંખવો, અજમાવી નહીં જાયલા પુરૂષ ઉપર ભરોસો, મુખી ઉપર વિશ્વાસ, ખેવફ માંજીસ ઉપર એકીન અને ખહુ ખોલવાની ટેવ.

જીલમગાર પાદશાહ પોતાનાં ઓધ્યાનો દરજ્જે ખુવે છે, અને પોતાનાં નીચમાં નીચ ગુલામ જેવો થાય છે.

જ્યારે એકીન ખાહાર જાય છે ત્યારે કમનસીખ અંદર આવે છે; જ્યારે ભરોસો જતો રહે છે ત્યારે કીનો હાઈયાત રહે છે; અને જ્યારે દગલખાજી આવે છે ત્યારે સઘલાં સુખોનો નાશ થાય છે.

મશકરી માંજીસનાં ખોજનો નાશ કરે છે, જીહું ખોલવું, એ સત્યનો દુશમન છે, અને જીલમ ન્યાયને ઢંધો વાલે છે; તેથી જ્યારે કોઈ પાદશાહ પોતાનો વખત મશકરીમાં ગાલે છે, ત્યારે લોકો તેનો ભય અને સત્કાર કરતા નથી; જ્યારે તે જીહાઓ સાથે સંગત કરે છે ત્યારે લોકો તેને હલકો ગણે છે, અને જ્યારે તે જીલમગાર થાય છે ત્યારે તેની સત્તા નખળી ખને છે.

હકુમત ફક્ત સારા વહીવટથી સંપુર્ણ થાય છે, અને એ મેલવવા જે ઢંધે છે તેણે તે ખોવાની વધી રાખવી જોઈએ.

મરદોનાં ખોલ સહન કરવાથી ઓઁધો મેલવાય છે; સદ્યુણ્થી દરજ્જે માંન મેલવે છે; નીતિથી કાંમો (કૃત્યો) સ્વચ્છ થાય છે.

કણ્ણુલ નહી રાખે તેવા શખ્સને સારી શિખાખણુ, વાપરી નહીં જાણુ તેવાના હાથમાં હુથીયાર, અને જે માંણુસજ્જતને ફાયદો નહીં કરી શકે તેવાના હાથમાં સોનું, એ સઘલાં વ્યર્થ અને નકામાં ગયલાં જેવાં છે.

પાદશાહાએ ત્રણુ ટેવ રાખવી જ્જેઃ શિક્ષા કરવામાં ઢીલ, ખદલો વાળવામાં ઉમંગ અને અકસ્માત વેળાએ ધીરજ; કેમકે, શિક્ષાની ઢીલથી મારીનો સંભવ રહે છે; ખદીસ આપવામાં ઉમંગ રાખવાથી લોકોનો પ્યાર મેલવાય છે; અને અકસ્માત વેળા ધીરજ રાખવાથી કાંમનો ખરો માર્ગ જાણુ શકાય છે.

શક ભરેલી ખાખતમાં જે માંણુસ સાવચેત રહે છે, તે એક તેવા શખ્સ જેવો છે, કે જે પોતાનું મોતી ખોવાઈ જવાથી તે જ્યાં પડયું હોય તે જગ્યાની સઘલી ધુળ ભેગી કરીને મોતી જડે ત્યાંસુધી તે ધુળને ચાળે છે, સખખ કે સાવધ માંણુસ શક ભરી ખાખતમાં એજ માફક સઘલાનાં વિચારો ભેગા કરે છે, અને પોતાની જરૂરીયાતને અનુકુલ આવતો કોઈ વિચાર માલમ પડે ત્યાં સુધી તેવોને ટાલે છે.

સાવચેતી કોઈ દહાડો નાંમોશી લાવતી નથી, અને નખલી ખુદ્ધિ કોઈ દહાડો માન મેલવતી નથી. સાવચેતીથી ફતેહ મેલવાય છે; નખલી ખુદ્ધિ નાઉમેઢી પેઢા કરે છે.

ચાર વસ્તુઓથી મોટાં માંણુસ હલકાં ખને છે: મગરૂપીથી, ઓરતની સાથે મસલત કરવાથી, જુવાંન અને નાદાનોની સોખત રાખવાથી, અને જે ખાખતમાં પોતાનાં જતી ધ્યાનની જરૂર હોય તેમાં ગફલત કરવાથી.

એક રાજને તે નાંમ ઘટતું નથી, શિવાય કે તે પોતાનાજ ખેતરમાંથી રોટી ખાય, પોતાનાજ ખાગમાંથી ફળ મેલવે, પોતાનાજ ઘોડા ઉપર સ્વારી કરે, અને પોતાનાજ દેશમાંની ઓરતને પરણુ.

સારો વહીવટ, સારા ખંદોખસ્તથી છે, સારો ખંદોખસ્ત સારી સલાહથી છે, અને સારી સલાહ ફક્ત ડાહ્યા અને નિષ્કપટ માંણુ-સોથીજ મલે છે.

વડાઓને માંન આપવાથી, ખરાખરીઆની સાથે ઘટતી રીતે ચાલવાથી, અને ઉતરતાઓને ઉતેજન આપવાથી, સારા રાજ્ય વહીવટની સગાંમ જલવી શકાય છે.

ડાહ્યા માંણસોની ફરજ આ છે : ખુદાને આધીન અને આભારી થવું; પાદશાહને વક્ષાદાર રહેવું અને સારી સલાહ આપવી; પોતે નકારા કાંમથી વેગલું રહેવું અને સારાં કાંમ માટે ઉમંગ રાખવો; મિત્રો સાથે મોટા મનથી અને વક્ષાદાર રહેવું અને સર્વ માંણસજાત સાથે મર્યાદાથી ચાલવું અને તેમનું રક્ષણ કરવું.

ત્રણ વસ્તુઓથી માંણસ સંપુર્ણ થાય છે : ખીબજાઓની નજરમાં મોટો લાગવાથી અને પોતાની નજરમાં પોતાને નકામો ગણવાથી, દોલત ફક્ત લોભનેજ ખાતર મેલવવાનો ધિકાર રાખવાથી, અને મુશકેલીની વેલાએ સત્ય રહેવાથી.

સંપુર્ણતા આ વસ્તુઓમાં છે : ધર્મનું જ્ઞાન, સંકટ વખતે ધીરજ, અને દુનિયાનાં કાંમોમાં સારું નસીખ. સંપુર્ણ સમાનભાવ આમાં છે : ખુદા ઉપર આકીન રાખવું, નસીખને આધીન થવું, અને નુકશાન થયે ધીરજ રાખવી.

ખરો ધર્મ ચાર ગુણમાં સમાયલો છે :- ભક્તિભાવ, પોતાની જાતનો અથવા પોતાનાં સ્વાર્થનો ભોગ આપવો, નિષ્કપટપણું, અને હૃદયનાં હુકમને આધીન થવું.

જે માંણસ દોલતથી છગી જતો નથી, તેને ગરીબાઈ આવે તે વેલા તેની ખુદ્દિ નીચ થનાર નથી, અને આફત આવે નિરાશ થઈ જનાર નથી.

તે માંણસ સંપુર્ણ છે કે જે નસીખની ઉચલપાથલ સાંમે દ્રઢ રહે છે, અને છેવટ શું આવશે તે ખરાખર જાણ શકે છે.

ધર્મની ખરાખરીયું કાંઈ નથી, (શુભાવેલા) વખતનો ખદલો કાંઈ નથી, અને (અપવિત્ર થયલા) આત્માનો અવેજી અથવા તેની જગ્યા પુરી પાડનાર કાંઈ નથી.

રાત્ર અને દહાડો એ માંણસનાં ઘોડા છે અને તેથી તેવો માંણસને ઉતાવળે આગલ લઈ જાય છે, કાંઈ માંણસ તેવોને આગલ લઈ જતો નથી.

જે શખ્સ ઉદારતા સાથે વિવેક જોડે છે તે નહારાં અને ખોટાં-
માંથી સાફ ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

જે શખ્સ ફરીઆદ ઉપર ધ્યાન આપતો નથી, તે પોતાની
હલકાઈ કબુલ કરે છે, અને જે પોતાની સખાવતમાં મોટાઈ લે છે
તે ઠપકા મેલવે છે.

આર વસ્તુઓ છે જે થોડી જોય તોપણ ઘણી અક્ષર કરે છે ;
દુઃખ (શરીરનું), નિર્ધનતા, ભુલ, અને દુશમની.

જે માણસ પોતાની કિમ્મત બતાવતો નથી તે ખીબની કિમ્મત
પીછાંની શકતો નથી.

જે માણસ પોતાના માપાપથી નાંમોશી માને છે તેને ખુદાની
દોરવાળીથી ખાતલ થયલો સમજવો.

જે શખ્સ પોતાને પોતાની નજરમાં વીસાત વગરનો ગણી નમ્ર
થાય નહીં ત્યાં સુધી તે ખીબઓની નજરમાં ભોટો લાગે નહીં.

દરેક સુખની વેળા હંમેશા ધ્યાનમાં રાખવું કે તેનો નાશ
થનાર છે, અને દરેક દુઃખની વેળા ધ્યાનમાં રાખવું કે તે હંમેશા
રહેનાર નથી; કારણ કે એવી રીતે ધ્યાનમાં રાખવાથી સુખ બળવી
શકાય છે, અને મગફળીનાં મદથી વેગળા રહેવાય છે, અને તેથી તે
સુખ વધારે આનંદ આપે છે. જે માણસનાં દીલમાં અન્યાય ઉપર
ન્યાયનો વિચાર ફાવી શકતો નથી તે શખ્સ જલદી ખરાખીમા
પડશે; કારણ કે ખીબ કોઈ વસ્તુ કરતાં અન્યાય સુખ (આખાદી) નોં
વધારે નાશ કરે છે.

ખોટી ઉમેદો રાખવાથી માણસ સઘલી વસ્તુઓથી પણ નાઉમેદ
થાય છે; પણ લોભને તજવાથી દરેક દુઃખ અટકાવી શકાય છે.

ધીરજ ફતેહ મલવાને રસ્તે લઈ જાય છે, પણ વિકાર (એટલે
નહારી વસ્તુઓ ઉપર ખ્યાર) નાશ થવાને માર્ગે લઈ જાય છે.

કોઈ ખાખતમાં સલાહ લેવાથી તેનું શેવટ સાફ આવે છે;
ખુદા ઉપર વિશ્વાસ રાખવાથી સુખમાં દરરોજ વધારો થતો જાય છે.

પોતાનાં ઉમંગનાં ખરાપણાથી માણસ ફાયદો મેલવે છે; પોતાના
ઉદમનાં સાચવટથી તે મિત્રો મેલવી શકે છે.

જે પ્રમાંણુમાં નકારી વસ્તુઓથી આપણું વેગળા રહીએ છે તેજ પ્રમાંણુમાં ખુદાની મહેરબાની મેલવીએ છે અથવા તેજ પ્રમાંણુમાં ખુદાની નજદીક જઈએ છે, અને તે મેલવીએ છે તે પ્રમાંણુ આ દુનિયાનું શુભ પાંખીએ છે.

જ્ઞાનની ખક્ષીસ હલાપણુથી માલમ પડે છે; જ્ઞાનથી ઉત્તમ વસ્તુઓ પાંખીએ છે.

માંણુસનાં સદશુણુ આફત આવે છે ત્યારે સાખેત થાય છે, અને મિત્રાચારી લાંખી ગેરહાજરીથી કરતી જ્ઞેવાય છે.

માંણુસની જીધિ તેણુ મેલવેલાં જ્ઞાનમાં માલમ પડેછે, અને સ્વભાવ મુસાફરીમાં અજમાવી જ્ઞેવાય છે.

પરીપકાર ગરીબાઈ વેળા કરતી જ્ઞેવાય છે અને માંણુસનું સાચાપણું ચુસ્સાના વખતમાં જણાઈ આવે છે.

રક્ષણુ કરનારની ઓકસી (રક્ષણુમાં રહેલા) માંણુસ ઉપરની તેની અસરથી જણાય છે, અને જ્ઞાનની પ્રેરણા ખરી કેળવણીથી થાય છે. પાપી કાંમો છેડવાથી દુરાચરણુથી મુક્ત થવાય છે, અને એકાંતપણુથી હલાપણુ જળવાય છે. ખુદાઈ મહેરથી કાંમો ખરી હાલતમાં રાખી શકાય છે અને તેના પરીણાંમોથી કાંમોનો હેતુ જાણી શકાય છે. વિશ્વાશુ મિત્રથી જીંદગીને ટેકો મલે છે, અને પદલો વાળવાથી મિત્રો વધે છે. ભાઈપણું એકાંતવાસમાં સાખેત થઈ શકે છે, અને વફાદારીથી મોહોખત વધે છે. ગાંભીની સલાહ મુજબ ચાલવાથી હલાપણુ મેલવાયછે, અને સારી દયાનતથી સત્ય માંણુસની મિત્રાચારી સંપાદન કરાય છે. દગલખાજી સાથે હાથ મેલવવાથી, માંણુસ જંજલનાં મોજ ઉપર ઉથલપાથલ થાય છે. ઈનસાફની દેહેશતથી ખોટું કરતાં પાછું હઠાય છે, પણ હાલકાઈ કરવી એ ખરાખી થવાને રસ્તે લઈ જાય છે.

પોતાને થયલાં નુકશાનની ક્ષમા જે શખ્સ કરી શકે નહી, તે તેને પોતાને મલેલા ફાયદાની કિમ્મત પીછાંણી શકતો નથી.

મુખ્યોની સોખતથી છુટા પડતુ એ ગાહયાની સંગતમાં જવા ખરાખર છે.

જે શખ્સ માંણુસ જાતને સખાવત કરેછે તે પોતા તરફ તેવોને સખી થવાને શીખવે છે.

અદેખો માણુસ કદી મોઢો થતો નથી.

ડહાપણુ સારા ખંદોખસ્તથી જણાઈ આવે છે.

નમ્ર માંણુસની ખોડ ખુલ્લી પડતી નથી.

સર્વથી ઉત્તમ સભ્યતા એ છે કે પોતાનાં સદગુણની ખરાઈ કરવી નહી, અને પોતાથી નખલા આગલ પોતાના જ્ઞેરનું ડોલ કરવું નહીં.

વિદ્યાથી ખુદ્ધિ સ્વચ્છ થાય છે.

જે સલાહ લઈને ચાલે છે તેને નિષ્કળ થવાની દેહશત નથી, પણ જે પોતાનાંજ મતમાં હક પકડે છે તે ખરાખીમાં પડે છે.

તકરારી સ્વભાવથી દુરામની પેદા થાય છે, કારણ કે લોકો પોતાનો ચુસ્તો હંમેશ દાખી શકતાં નથી અને મુખ્યત્વે મુખો સાથે તેમ થઈ શકતું નથી.

ખાહાદુર માંણુસ, જેની શક્તિનો ખપ સઘલાંને પડતો હોય; પ્રવીણ માંણુસ જેનાં જ્ઞાનની જરૂર સર્વને પડતી હોય; રમુજ ખોલનાર, જેના સુખાપણુથી સઘળા મોહિત થતા હોય; એ ત્રણ માંણુસો કદી પડતી હાલતમાં આવતાં નથી અથવા એકાંત અને અફસોસમાં આવી પડતાં નથી.

SELECTIONS

FROM

THE DESATIR,

A BOOK OF THE PROPHETS OF THE ANCIENT IRANIANS.

---

1. THE origin of Mezdām's being none can know. Except Himself, who can comprehend it ?

2. Existence and unity and identity are inseparable properties of His original substance, and are not adventitious to Him.

Commentary.—Whence it is clear that although your substance is not adequate to the discovering of things till you are affected by the quality of knowledge ; while as soon as you are so affected, such discovery becomes practicable ; yet that the same is not the case with God (Yezdan), as He knows everything by His own substance without the intervention of qualities.

3. He is without beginning, or end, or associate, or foe, or like unto Him, or friend, or father, or mother, or wife, or child, or place, or position, or body, or anything material, or colour, or smell.

4. He is Living and Wise and Powerful and Independent and Just : and His knowledge extends over all that is heard or seen or that exists.

5. And (all) existence is visible to His knowledge at once, without time : and from Him nothing is hid.

Commentary.—The perfection of His knowledge consists in this, that it has no dependence on time : and it appertains to His greatness that nothing appears as past, present, or future ; the whole progress of time and length of duration, with the events which, succeeding each other in successive portions, mark its divisions, are visible to God at one moment : not as in our knowledge which we receive by broken portions ; some of

events that are past, some of which such as are now visible, and others of such as are to come.

6. He doth not evil and abideth not with the evil inclined. Whatever He hath done is good.

7. Each of these three children (*i. e.*, the Mineral, Vegetable and Animal) hath an active and intelligent (*i. e.*, free and independent) soul.

8. Mezdám separated man from the other animals by the distinction of a soul, which is a free and independent substance, without a body or anything material, indivisible and without position, by which he attaineth the glory of the Angels.

9. The killing of a harmless animal is equal to the killing of an ignorant, harmless man.

10. Know that the killer of a harmless animal is caught in the wrath of Mezdám.

11. In prayer turn to any side : but it is best to turn to the stars and the light.

12. Shew kindness to those under you, that you may receive kindness from Mezdám.

13. The Lord created his servant free : if he doth good, he gaineth heaven ; if evil, he becometh an inhabitant of hell.*

Commentary.—Since the Most Just has conferred on His creature the faculty of distinguishing good from evil, and given him power to incline to either : hence if he do good according to the commands of the Just God (Dádár), in whom there is nothing but good and excellence, the highest heaven, the choicest heaven, is his abode : while if he be of evil dispositions, he finds his seat in hell. It is plain that praiseworthy or blameable actions, good and bad conduct, are the peoplers of heaven and hell : and that the orders of the incomparable God are like the prescriptions of the physician. Whoever observes the advice of the Benevolent, the Wise, escapes affliction, and by a little forbearance attains everlasting health : while the disease of him who does not attend to it increases. The physician, of course, is not answerable for either his health or sickness.

---

* Punishment and hell are not everlasting. (For fuller information should be consulted these books :—*Desatir*, *Dabistan*, *Khestab*, *Zindehrud*, *Zerdeest-afsar*, *Zoorch-Zartoshti*, and other Persian books.)

14. The superior Beings and the Inferior Beings are the gift of the Giver : they cannot be separated from Him : they have been, are, and shall be.

15. The world, like a radiation, is not and cannot be separated from the sun of the substance of the mighty God.

16. To Mezdam there is nothing more pleasing than charity.

17. Make atonement for the offence which you may have committed.

18. Purity is of two kinds, real and formal.

19. The real consisteth in not binding the heart to evil ; and in eradicating all wicked passions.

20. And the formal in cleansing away what appears evil to the view.

21. And this last purification is performed by the water of Yefter.

22. Earthlings cannot be Celestials.

23. The soul of man is however Celestial ; and hence, when by piety and worship it hath been separated from the inferior body, it may nevertheless become like unto them.

1. Thou art exalted, O our Lord !

2. From Thee is praise, and to Thee is praise !

3. Thou art necessarily-existent, and there is naught self-existent but Thee !

4. Thou art worthy of the adoration of the adorers, and none is worthy of the worship of worlds but Thee !

5. Thou art One, excelling in glory ;

6. And of mighty praise ;

7. And Thy light exceeding powerful and brilliant ;

8. And Thy grandeur passing great ;

9. Thy perfection is perfect.

10. And Thy bounty complete,
11. And Thy goodness most expansive,
12. And Thy splendour very glorious,
13. And Thy dignity extreme,
14. And Thy effulgence most bright,
15. And Thy mightiness very powerful,
16. Thy goodness most shining,
17. Thou art Mighty !
18. The Creator of All.
19. First of the Foremost, and Beginner of Beginners.
20. Bestower of being on all essences ;
21. The Manifestor of all *thats*.
22. Cause of Causes.
23. Preserver of Preservers.
24. Creator of Wonders, and of whatever is most wonderful among Wonders ?
25. Maker of the Pure and of whatever is purest of the Pure !
26. Worthy of the worship of Intelligences, who are the makers of substances, free from locality, and place and position.
27. For they are Lights free from all affections.
28. And they have attained felicity and proximity (to God).
29. O Worthy of the adoration of Souls unconfined by existing in place !
30. Although they shed illumination on bodies !
31. Director of Bodies !
32. Yet not so as to be united or mingled with them ;
33. Who takest an interest in the World of Intelligences !
34. From Thee is their beginning, and towards Thee is their termination !

35. Worthy of the worship of all the influence-shedding Bodies of the Spheres, which are far removed from dissolution, and from assuming or laying aside their forms ;

36. And Worthy of the worship of the Splendours which enlighten and are exalted !

37. And Worthy of the worship of all the Elements, whether pure and unmixed or impure and mixed !

38. Thou art Pure, O Worthy to be praised ! O Author of Life ! O Bestower of Being ! O Thou who recallest from evil to good ! O Thou of spotless purity ! O Guardian of the Angels of the Greater Spheres ! O Light of Lights ! O Lord of Eternity and of the revolutions of Time !

39. From Thee is Eternity without beginning : And to Thee Eternity without end !

40. Thou art the **C**auser of All, and of everything, whether having the attribute of substance, or unsubstantial, whether quantity or unity, the maker or the made.

41. Thou art the accomplishment of Desires !

42. Thou hast immersed the pure substances in the oceans of Thy effulgences.

43. The eyes of purity saw Thee by the lustre of Thy substance.

44. Dark and astounded is he who hath seen Thee by the efforts of the Intellect !

Commentary.—He says, that he is dark and confounded who would see God as He is by the light of the understanding: seeing that the understanding, however sublime, cannot discover Him as He is : And this proceeds not from the weakness or imperfection of the understanding, but from the greatness, the exaltedness and dignity of the essence of the Governor of the World.

45. By Thy perfection, Thou art exalted above all that is visible through Thy resplendence

Commentary.—He says, through Thy excellence and

perfection Thou abidest higher than eye can see by means of the effulgence of Thy essence and Thy resplendent being.

46. Insomuch that nothing can approach or be united unto Thee ; and nothing can be detached from Thee !

Commentary.—He says, the discriminative nature of God is the essence of His substance and is not external to or separable from Him. For His self-existence is the essence of His substance ; inasmuch as nothing can in any respect be joined or united or conceived as joined or united to Him. Things therefore receive existence and being in this sort : they have an absolute dependence and cling firmly on the being of God, and there is a light reflected on them from the most just, the Bestower of Existence ; but not so that being is to be understood as a quality essentially inherent in or united with them.

47. Thou hast become hidden from the very brightness and extreme brilliance, and excessive light of Thy splendour.

48. And among the most resplendent and powerful and glorious of Thy servants who are free from inferior bodies and matter, there is none Thy enemy, or rival, or disobedient, or cast down or annihilated !

49. Mankind cannot extol or duly praise, in any respect suitably to their excellence, even the meanest of them who stand in the lowest degree.

50. Then how can they worthily extol Him who swallowed them up in the effulgence of His Majesty which is very glorious, and melted them in the shining of His Greatness which is very vast ?

51. His worshippers are dejected from their inability to attain the height of His Majesty.

52. That man is a perverter of truth who imagineth that likeness, or quantity, or locality, or body, or any accident among accidents, or any property among properties can be predicated of Thee.

53. Thou, O God ! art such, that, save Thee, there is none other worthy to be lauded. Light of Lights ; Highly to be extolled ; Remover of Evils !

54. The pure substances are moved by affection towards Thee!

55. The Lofty who are invested with being, are subject to Thy power!

56. The pure Souls repose their hope in Thee.

57. Thou art exalted, and art that which hath no limits and can be bounded by nothing.

58. I pray unto Thee, shower down upon me Thy blazing light!

59. And speak unto me words that may teach me the knowledge of Thy secrets which are admirable;

60. And aid me by light and vivify me by light, and unite me unto light!

61. I ask of Thee, O Worthy of adoration! and long to behold Thee, and to descend into the ocean of Thy Mightiness.

62. Succour, O Thou who art worthy to be adored! the band of light: and purify their inner parts and mine: and cleanse them and me to everlasting of everlasting!

63. Thou art the First! For there is no priority prior to Thee!

64. Thou art the Last; For there is no posteriority posterior to Thee!

65. The Angels labour in vain to attain the comprehension of Thy Grandeur!

66. Mankind are baffled in attempting to understand the perfection of Thy substance.

67. O Worthy to be lauded! Deliver us from the bonds of terrestrial matter!

68. Rescuc us from the fetters of dark and evil matter!

69. Diffuse over our Souls the effulgence of thy splendours!

70. Shower down on our Souls the gladness of thy signs!

71. Intelligence is a drop from among the ocean of Thy place-of-souls.

72. The Soul is a flame from among the flames of the fire of Thy residence-of-sovereignty.

73. Thy substance is a heaving substance whence boils forth the substance of souls, without place, without downness, not connected, not separated ;

74. Which is free from defects, and ties, and imperfections.

75. Exceeding Great is the Necessarily-Existent. One, in-so-much that the eyes cannot discover Him, nor the thoughts conceive Him!

76. Exceedingly Great is Mezdani: for in His hands are the Souls of all things ; and towards Him do they return.

77. Mezdani is not a substance, and is not unsubstantial ; and is more exalted than ought thou canst conceive.

78. And nothing resembleth Him : and He is like unto nothing.

79. He is One ; not one that can be numbered.

80. He hath no like and nothing existeth like unto Him.

81. He is All-Wise without reflection ; and ignorance hath no influence over His Knowledge.

82. He is All-Powerful ! Whatever He willeth He can do and is staid in nothing except in creating one like Himself.

83. His excellencies are manifold and cannot be numbered.

પુરાતન ઈરાનીઓનાં પેગમ્પરોની કેતાબ

દસાતીર.

તેમાંથી ચુંટેલાં વચનો.

૧. પરવરદેગાર (ખુદા અહુરમઝદ મઝદાંમ)નું મૂળ કોઈ જાણી શકતું નથી. તેના પોતાના શિવાય કોણુ સમજી શકે ?

૨. હયાતી, અને ઐક્યપણુ અને અભિન્નતા એ તેના મૂળ સત્વનાં જુદા પાડી નહીં શકાય એવા શુજો છે અને તેવો તેનાથી ખાહાર અથવા અળગા નથી.

ખુલાસો.—એ ઉપરથી સ્પષ્ટ છે કે તમને જ્ઞાન થતું નથી ત્યાં સુધી વસ્તુઓ સમજવાને તમારો સત્વ અશક્ત છે ; અને જ્યારે તમને જ્ઞાનની અસર થાય છે ત્યારે તમે સમજી શકો છો ; પણ ખુદા (યજ્ઞદાંન)ની ખાખદમાં તેમ નથી ; કારણુ કે શુજોની મદદ વગર પોતાના સત્વથી તે દરેક વસ્તુ સમજી શકે છે.

૩. શરૂઆત અથવા અંત, મિત્ર અથવા દુશમન, તેના જેવો ખીન્ને અથવા તેનો સોખતી, પિતા, માતા, ઓરત, અથવા ખાળક, ઠેકાણું, સ્થિતિસ્થાન, અને શરીર, પદાર્થ (પ્રકૃતિ) રંગ અથવા વાસ, એવું કાંઈખી તેના સંબંધમાં નથી.

૪. તે હયાત, ડાહ્યાપણુવાળો, શક્તિમાંન, સ્વતંત્ર, અને અદલ ઇનસાફી છે ; અને જે કાંઈ સંભળાય છે, દેખાય છે, અથવા જે કાંઈ હયાત છે તે સર્વ ઉપર તેનું જ્ઞાન પોહાયે છે.

૫. અને સર્વે હયાત વસ્તુઓ, એકી વખતે વીલંબ વગર તેનાં જ્ઞાનને જાણાય છે : અને તેનાથી કાંઈપણ છૂપું નથી.

પુલાસો.—તેના જ્ઞાનની સંપૂર્ણતા એમાં રહેલી છે, કે એ જ્ઞાનનો આધાર વખત ઉપર કાંઈ નથી : અને એ એનાં મહત્વનો ગુણ છે કે ભૂત, વર્તમાન, અને ભવિષ્ય તેને કાંઈ નથી ; ખનાવોનાં સંબંધમાં વખતનું જીવું અને ટકવું, કે જે એક પછી એક ખનવાથી આપણને વખતનાં ભાગ જેવા જાણાય છે, તે સઘડું પુદાને એકી વખતે દેખાવ છે ; અને આપણને જેમ ટુકડે ટુકડે જાણાય છે તેમ નહીં ; થઈ ગયલા ખનાવો, હમાણા થતા ખનાવો અને હવે પછી થવાના ખનાવો આપણને જુદા જુદા જાણાય છે.

૬. તે ખૂરું કરતો નથી, અને ખૂરા મનવાળા સાથે હોતો નથી. તેણે જે કાંઈ કર્યું છે તે સાફ છે.

૭. એ ત્રણ (એટલે દૃશ્ય પદાર્થ વસ્તુ, વનસ્પતિ, અને જીવવાલાં પ્રાણીઓ) માંનાં દરેકમાં ગતીવાળો અને ચંગળ આત્મા છે.

૮. ઈશ્વરે, ખીજ પ્રાણીઓથી જુદો માંજીસને એવો આત્મા આપીને કર્યો છે કે તે આત્મા ખંધ રહિત અને સ્વતાંત્ર છે, તે શરીર અથવા પદાર્થ રહિત છે, અવિભાજ્ય અને સ્થિતિ સ્થાન રહિત છે, અને એ આત્માથી માંજીસ ફરેસ્તાના (એટલે દેવતાઓનાં અથવા ઈશ્વરના સામિપ્યને પાંમેલાં આત્માઓના) મહિમાને પામે છે.

૯. એક નિર્દોષ પ્રાણીનો ઘાત કરવો એ એક અજ્ઞાન નિર્દોષ માંજીસનો ઘાત કર્યા પરાપર છે.

૧૦. યાદ રાખવું કે નિર્દોષ પ્રાણીને મારનાર શખ્સ ઈશ્વરનાં ક્રોધમાં સપડાય છે.

૧૧. ખંદગી કોઈપણ દિશા તરફ કરવી ; પણ રોશની અને સિતારા તરફ રહીને કરવી વધારે ઉત્તમ છે.

૧૨. તમારાથી ઉતરતાને દયા ખતાવો કે જેથી જુદા તરફથી તમે દયા પામો.

૧૩. ઇશ્વરે પોતાના ખંદાને સ્વતંત્ર ખનાવ્યો છે : જો તે સારું કરેતો સ્વર્ગ પાંમે અને ખૂરું કરેતો નર્કવાસી * થાય.

ખુલાસો.—કેવળ અદલ ઇનસાફી ખુદાએ સારું અને ખૂરું પિછાણવાની શક્તિ માંણસને આપી છે, અને સારી અથવા ખૂરી ખાલુએ જવાને તેને સ્વતંત્ર કંપી છે ; તેથી એ ખુદા કે જેનામાં સારાપણુ અને ઉત્તમતા શીવાય ખીજું કંઈ નથી, તેના હુકમ પ્રમાણુ જે રાખસ સારાં કાંમો કરશે તેનો વાસ સર્વથી ઉંચા અને સર્વોત્તમ સ્વર્ગમાં થશે : અને જો તે ખૂરા વિકારનો હશેતો તેનો વાસ નર્કમાં થશે. એ દેખીતું છે કે વખાણુવા લાયક અથવા કપકા લાયક કાંમો, અને સારી અને ખૂરી ચાલ, એ સ્વર્ગ અને નર્ક લઈ જનારાં છે : અને અનુપમ ઇશ્વરનાં હુકમો એક વૈદે આપેલા દવા માટેના હુકમો જેવા છે. એ પરોપકારશીલ અને ગહાપણુવાળા ખુદાના હુકમ પ્રમાણુ જે ચાલે છે તે દુઃખમાંથી ખંચે છે અને થોડી સખ્તાઈ વેકવાથી હંમેશની તંદુરસ્તિ મેલવે છે : પણ જે એ પ્રમાણુ કરતો નથી તેનું દુઃખ વધે છે. ખરું છે કે વૈદ એવાં રાખસની તંદુરસ્તિ અને માંદગી માટે જવાખદાર નથી.

૧૪. અડતી પંકતીનાં અને ઉતરતી પંકતીનાં પ્રાણીઓ (એટલે હયાતીની કુળ વસ્તુઓ) તે ખલેસ કરનારનાં પેદા કરેલાં છે, અને તેનાંથી છુટાં પાડી શકાતાં નથી : તેવો હતાં, છે અને હવે પછી હશે.

૧૫. (આપણને દેખાતા) સુર્યનો પ્રકાર જેમ એ સુર્યથી જુદો પડી શકતો નથી તેમજ સર્વ શક્તિમાન ઇશ્વરનાં સત્વનાં તેજસ્વી પ્રકાર રૂપી સુર્ય (જે આપણુ જોઈ શકતા નથી) તેનાથી કુળ મૃષ્ટિ અળગી નથી, અને અળગી કરી શકાતી નથી.

૧૬. ઇશ્વરને રાજ કરનારી વસ્તુઓમાં સખાવત જેવું ખીજું કંઈ નથી.

૧૭. તમે કંઈ શુનાહ ક્યોં હોય તે માંટે પશ્ચાતાપ કરો.

૧૮. પવિત્રાઈ ખે જ્વતની છે : અંદરની અને ખાહારની.

* શિક્ષા અને નર્ક સર્વ કાળ ટકતાં નથી (વધારે ખુલાસા માંટે આ કે-તાઓ વાંચવી જોઈએ : “દસાતીર,” “દુએસ્તાન,” “ખેસ્તાખ,” “ઝી’દેહરૂદ,” “ઝરદસ્ત અફસાર,” “ઝરૂદ જરથોસ્ત,” વીગેરે ખીજી ક્ષારસી કેતાઓ.

૧૯. અંદરની પવિત્રાઈ એ છે કે ખૂરી ચીજ સાથે મન જોડવું નહીં; અને સઘલા ખૂરા વિકારોને અંતઃકરણમાંથી જડ મુળથી ઉખેડી નાંખવા.

૨૦. ખાહારની પવિત્રાઈ એ છે કે નજરને જે ખૂરું દેખાય તે દુર કરવું.

૨૧. અને એ ખાહારની પવિત્રાઈ ચક્તર (નદી)નાં (એટલે મતલબ કે) સ્વચ્છ પાણીથી થઈ શકે છે.

૨૨. આ દુનિયાનાં પ્રાણીઓ દેવતાઈ વર્ગનાં થઈ શકતાં નથી.

૨૩. તેમ છતાં માણસનો આત્મા દેવતાઈ વર્ગમાંનો છે; અને તેથી પવિત્રાઈથી અને પાંદગીથી સ્વચ્છ થયેલો શખ્સ આ શરીર છોડ્યા પછી દેવતાઓનાં (એટલે ફરેસ્તાઓનાં અથવા ઇશ્વરનાં સામિધ્યને પામેલા આત્માનાં) વર્ગના મહિમા પામે છે.

૧. હે હમારા પરવરદેગાર, તું સર્વોપરી હાંચી પદવીનો છે !

૨. તુજથીજ સર્વ સ્તુતિ છે, તુજનેજ સર્વ સ્તુતિ છે !

૩. તું આવશ્યક હયાત છે, અને ત્હારા શિવાય ખીલું કાંઈ સ્વતઃસિંધ નથી.

૪. પાંદગી કરનારાઓની સ્તુતિને તું યોગ્ય છે, અને કુળ સૃષ્ટિની પૂજને યોગ્ય તુ શિવાય ખીલું કોઈ નથી.

૫. તું એક છે, મહિમામાં ઉત્કૃષ્ટ છે ;

૬. અને મહાન સ્તુતિનો ;

૭. અને ત્હારો તેજસ્વી પ્રકાશ અતિ ખળવાન અને ભભકદાર ;

૮. અને ત્હારો દખ્ખે સર્વોપરી મોયો છે.

૯. ત્હારી સંપુર્ણતા સંપુર્ણ ;

૧૦. ત્હારી ખક્ષેસ અપાર ;

૧૧. ત્હારું સારાપણુ ખેહદ ;

૧૨. અને ત્હારું તેજ અતિસ્થ મહિમાવાણ ;

૧૩. ત્હારો દરજ્જો અતિ મોયો.

૧૪. અને ત્હારો પ્રકાશ અતિશય ચક્રચક્રિત ;

૧૫. ત્હારી સદૃષ્ટિ અતિ તેજહાર ;

૧૬. તુ મહા ખળવાન છે !

૧૭. સર્વનો ઉત્પન્ન કરનાર.

૧૮. આગેવાનોનો આગેવાન, અને આરંભ કરનારાઓનો આરંભ કરનાર.

૧૯. સઘલાં સત્વોને અસ્તિત્વ આપનાર ;

૨૦. સર્વ હયાતીને પ્રગટ પાડનાર.

૨૧. ત્હાડ ખળ અતિ ખળવાન.

૨૨. આદિકારણોનો આદિકારણ.

૨૩. રક્ષકોનો રક્ષક.

૨૪. ચમત્કારોનો ઉત્પન્ન કરનાર, અને ચત્મકારોમાં અતિ ચમત્કારિકનો ઉત્પન્ન કરનાર.

૨૫. પવિત્ર (શુદ્ધ નિષ્પાપી) નો ખનાવનાર, અને પવિત્રમાં સર્વોપરી પવિત્રનો ખનાવનાર.

૨૬. દેવતાઓથી પૂજવાને યોગ્ય કે જેવો તત્વોના ખનાવનાર છે, અને જેવો ઠેકાંછુ અને સ્થિતિસ્થાન રહિત છે.

૨૭. કારણ કે તેવો વિકાર વિનાની શેહનીઓ છે.

૨૮. અને તેવો સ્વર્ગસુખ અને ધરના સામિપ્યને પામેલા છે.

૨૯. સ્વતંત્ર થયલા આત્માઓથી પૂજવાને યોગ્ય તું !

૩૦. અગરજ્ઞે એ આત્માઓ શરીરો ઉપર પ્રકાશ નાંખનારા છે !

૩૧. હે તું, શરીરોને દોરવનાર !

૩૨. અગરજ્ઞે તેમ કરવા છતાં તુ કોઈ રીતે શરીરો સાથે જ્ઞેડાતો નથી અથવા શરીરોમાં ભળી જતો નથી.

૩૩. તું, જે દેવતાઓની દુનિયાની આસ્થા રાખે છે !

૩૪. ત્હારાથી તેવોની શરૂઆત છે, અને ત્હારામાંજ તેવોનો અંત છે.

૩૫. પ્રકાશ નાંખતાં સઘલાં સેતારા મંડળોથી પૂજવાને યોગ્ય, કે જેવો નાશરહિત છે અને આકૃતિ લેવાની અથવા છોડવાની દરજ્ઞી વેગમાં છે.

૩૬. અને શૈશનીઓ જે પ્રકાશ આપે છે અને ઉંચી પદવીની છે તેવોથી પૂજવાને યોગ્ય !

૩૭. અને સઘળા તત્ત્વો, પછી સ્વચ્છ અને અમિશ્રિત હોય, અગર અસ્વચ્છ અને મિશ્રિત હોય, તે સર્વથી પૂજવાને યોગ્ય !

૩૮. તું સ્વચ્છ (પવિત્ર શુદ્ધ) છે, હું સ્તુતિ કરવા યોગ્ય ! હું હયાતી (જીંદગી) ના સ્થાપનાર ! હું અસ્તિત્વ બક્ષનાર ! હું તું જે ખૂબ માર્ગથી સારે માર્ગે લઈ જાય છે ! હું શુદ્ધ સ્વચ્છતા વાળા તું ! હું તું મોટાં સુધે મંડળોનાં દેવતાઓનાં રક્ષક ! હું શૈશનીઓની શૈશની ! હું વખતના પરીભ્રમણના અને હંમેશગીનાં ધણી !

૩૯. તુજથીજ શરૂઆત વગરની હંમેશગી છે ; અને તુજનેજ અંત વગરની હંમેશગી છે !

૪૦. દરેક વસ્તુ અગર તત્ત્વનો ગુણ ધરાવતી અથવા ગુણ વગરની અગર એકત્રપણાનો ગુણ વાલી અથવા વગરની, ખનાવનાર અથવા ખનેલી એ સર્વનો ઉત્પન્ન કરનાર તું છે.

૪૧. કુલ ઇચ્છાનું સંપાદન તું (અથવા ત્હારામાં) છે !

૪૨. ત્હારા તેજસ્વી પ્રકાશનાં માહાસાગરમાં સર્વ સ્વચ્છ વસ્તુઓ તેં ગરકાવ કરી રાખી છે.

૪૩. પવિત્રતાની આંખો તને ત્હારા સત્ત્વનાં પ્રકાશથી જુવે છે.

૪૪. જેણે પુષ્ટિનાં બળે તને જ્ઞેયો તે માણસ વિસ્મૃત થયલો અને અજ્ઞાન આંધળો છે.

પ્રુલાસો.—સમજશક્તિની મદદથી ઇશ્વરને જ્ઞેવા જે ઇચ્છે તે વિસ્મૃત અને અંધકાર જ્ઞાનમાં છે; કેમકે સમજશક્તિ ગમે એવી પ્રોઠ છતાં પુદાને જેવો તે છે તેવો જ્ઞેય શકતી નથી; અને સમજશક્તિની નબળાઈ અથવા અપુર્ણતાને લીધે એમ યાય છે એમ નથી; પણ સૃષ્ટિના અમલ કરનારનાં સત્ત્વનાં દબદબા પ્રોઠતા અને મહત્ત્વને લીધે એમ છે.

૪૫. ત્હારા પ્રકાશથી દેખાતી સર્વ વસ્તુઓ કરતાં સર્વોપરી ઉંચો તુ ત્હારી સંપુર્ણતાને લીધે છે.

પુલાસો.—ત્હારા સત્વથી અને ત્હારા તેજસ્વી પ્રકાશની મદદથી આંખો જોઈ શકે તે કરતાં પણ ઉંચો ત્હારો શ્રેષ્ઠ અને સંપૂર્ણતાને લીધે તું રહેલો છે.

૪૬. તે એટલે સુધી કે કાંઈપણ વસ્તુ તને પોહોંચી શકતી નથી અથવા કાંઈ પણ ત્હારામાં જોડાઈ શકતું નથી ; અને કાંઈપણ ત્હારામાંથી છૂટું પાડી શકતું નથી !

પુલાસો.—ઈશ્વરનો અસીધક સ્વભાવ તેનાં સત્વનો ગુણ છે, અને તેનાથી ખાહાર (અથવા અળગો) નથી અથવા જુદો કરી શકાતો નથી. કારણ કે તેની સ્વતઃસિંધતા તેનાં સત્વનો સ્વભાવ છે; સખપ કે તેની સાથે કાંઈપણ કોઈપણ રીતે જોડી અથવા વળગાવી અથવા ભેળી શકાતું નથી. કેમકે સર્વ વસ્તુઓને હયાતી અને અસ્તિત્વ આ રીતે મલે છે : તેવોનો સદાંતર આધાર અને તેવોનું વળગણુ ઈશ્વરનાં અસ્તિત્વ ઉપર છે, અને એ અદલ ઈનસાફી, અને હયાતી પક્ષનાર તેવો ઉપર પોતાનો પ્રકાશ પાડે છે ; પણ એવી રીતે નહીં સમજવું કે અસ્તિત્વ તેવોનાં સત્વમાં સ્વાભાવિક રહેલો છે અથવા તેવોની સાથે જોડાયલો છે.

૪૭. અતિ તેજથી અને અતિ પ્રકાશથી, અને ત્હારા તેજની અપાર રોશનીથી તું ઠંકાઈ ગુપ્ત થઈ રહેલો છે.

૪૮. અને ત્હારા ખંદાઓ જેવો આ દુનિયાનાં શરીર અને પદાર્થ રહિત છે અને જેવો અતિ તેજવાળા ખળવાન અને મહિમાવાળા છે તેઓમાં કોઈ ત્હારો દુશમન નથી, ત્હારો ખરોખરીયો, નાફરમાદાર, અથવા નાંમોશી પાંમેલો અથવા નાશ પાંમેલો કોઈ નથી !

૪૯. તેવોની અગર તેવોમાંના સર્વથી ઉતરતા દરજ્જવાળાની પણ કોઈ રીતે યોગ્ય સ્તુતિ અથવા યોગ્ય વખાણુ માંણુસ જાત કરી શકતો નથી.

૫૦. અને જ્યારે એમ છે ત્યારે, તે પરવરદેગારની પુરતી સ્તુતિ માંણુસજાતથી કેમ થઈ શકે કે જેનાં પ્રૌઠ દખદખાના તેજના પ્રકાશમાં તેવો ગરકાવ થઈ ગયા છે, અને જેનું મહત્વ જે અપાર છે તેમાં ગળાઈ રહ્યા છે.

૫૧. તેનાં પ્રૌઠ દખદખાના જેટલે પોહોંચવાને અશક્ત હોવાથી તેની પૂજા અને આરાધના કરનારાઓ ઉદાસ થઈ જાય છે.

૫૨. સરખાપણુ, અથવા પરિમાણુ અથવા સ્થિતિસ્થાન અથવા શરીર અથવા કાંઈ આકસ્મિક ખનાવ અથવા કાંઈ ગુણોનો ગુણુ ત્હારા માટે વિધાન કરી શકાય, એવી કલ્પના જે શખ્સ કરે, તે સત્યને ઊંધું વાળનાર છે.

૫૩. તુ, હે ખુદા! એવો છે કે સ્તુતી કરવા યોગ્ય ત્હારા જેવો ખીન્ને કોઈ નથી. શેશનીઓની શેશની! સર્વોપરી હૈંચી પદવી આપવા યોગ્ય! ખૂરાઈને દુર કરનાર!

૫૪. સ્વચ્છ (પવિત્ર) તત્વોનો પ્યાર ત્હારા તરફ ખેંચાય છે.

૫૫. પ્રૌઢતા પામેલા જેવોને તે અસ્તિત્વ આપેલો છે તેવો ત્હારા ખળના તાખેદાર છે!

૫૬. પવિત્ર (સ્વચ્છ) આત્માઓ પોતાની આશા ત્હારામાંજ રાખેછે.

૫૭. તુ સર્વોપરી હૈંચો છે, અને તને કાંઈ હદ નથી અને કાંઈથી પણ ત્હારી હદ ખંધાતી નથી.

૫૮. હું તને આજીજી કરું છું કે મહારા ઉપર ત્હારી તેજસ્વી શેશની વરસાવ!

૫૯. અને મને એવા શખ્દો કહે કે જેથી ત્હારા ભેદ જે વખાણવા યોગ્ય છે તેનું જ્ઞાન મને મલે;

૬૦. અને શેશનીથી મને સહાય કર, અને શેશનીથી મને તેજ કર, અને શેશનીમાં મને જોડી નાંખ!

૬૧. હું ત્હારાથી માંચું છું, હે પૂજને યોગ્ય! તુને જોવાને અને ત્હારા ખળનાં માહાસાગરમાં ઉતરવાને હું ચાહું છું.

૬૨. હે તું પૂજ કરવાને યોગ્ય! શેશનીનાં યોજાની મદદે આવ; અને તેવોના અંદરનાં આગે અને મહારા સ્વચ્છ કર; અને તેઓને અને મને સર્વકાળ માટે હંમેશગી સુધી પવિત્ર કર!

૬૩. સર્વોપરી પ્રથમ તું છે! કારણુ કે ત્હારા પૂર્વેપૂર્વતા કાંઈ નથી!

૬૪. સર્વોપરી છેલ્લો તું છે ! કારણ કે તારા પાછલ ધ્વજાનતા કાંઈ નથી !

૬૫. તારા પ્રૌઢ દખદખાને સમજી શકવાને દેવતાઓ વ્યર્થ મથન કરે છે !

૬૬. તારા સત્વની સંપુર્ણતાને સમજી શકવાની કોશિસ કરતાં માંણુસન્નત હારી પાય છે !

૬૭. તું સ્તુતિને યોગ્ય ! આ દુનિયામાંનાં હમારાં શરીરનાં અંધમાંથી હમારો છુટકો કર !

૬૮. આ દુનિયાનાં અંધકાર અને ખૂરા પદાર્થની ખેડીઓમાંથી હમુને ખંચાવ !

૬૯. તારા તેજનાં પ્રકાશ હમારા આત્માઓ ઉપર ફેલાવ !

૭૦. તારી ખુશાળીની નિશાણીઓ હમારા આત્મા ઉપર વરસાવ !

૭૧. દેવતાઈ આત્મા (અથવા ધ્વજરનો અંશ તેમજ જ્ઞાન અથવા ડાહાપણ) એ આત્માઓનાં તારા માહાસાગરમાંનું એક ટીપું છે.

૭૨. આત્મા એ તારા સર્વોપરી ઊંચા રહેકાંણની રોશનીનાં તેજમાંનું એક તેજ છે.

૭૩. તારો તત્વ (પ્રકૃતિ) એ ગતીવાળો પદાર્થ છે, કે જેમાંથી આત્માને તત્વ મલે છે કે જે ઠેકાંણુ અથવા સ્થાન રહિત છે અને જોડાયલો નથી તેમ છુટો નથી ;

૭૪. કે જે ખોડ રહિત, અંધન રહિત, અને અપુર્ણતા રહિત છે

૭૫. પરવરદેગાર જે સ્વતઃસિદ્ધ છે તે અપરમ્પાર મોટો છે. એવો કે આંખો તેને શોધી શકતી નથી, અને વિચાર શક્તિ તેનો ખ્યાલ કરી શકતી નથી !

૭૬. ખુદા અપરમ્પાર મહત્વવાળો છે : કારણ કે સઘળી વસ્તુઓનાં આત્મા તેના હાથમાં છે ; અને તેના તરફ તેવો પાછા જાય છે.

૭૭. ખુદા એ પોતે તત્વ (પદાર્થ પ્રકૃતિ) નથી તેમ તે તત્વ વગરનો નથી ; અને કાંઈપણ તું ધારી શકે તેના કરતાં પણ અતિ મોટો છે.

૭૮. અને તેને કાંઈ પણ મલતુ આવતુ નથી : અને તે કોઈ પણ વસ્તુનાં જેવો નથી.

૭૯. તે એક છે ; પણ એવો એક નહીં કે તે ગણી શકાય.

૮૦. તેના સરખું કાંઈ નથી, અને કોઈ વસ્તુનાં સરખા તે નથી.

૮૧. વિચાર વગર તે સર્વજ્ઞાની છે ; અને તેના જ્ઞાન ઉપર અજ્ઞાનતાનો કાંઈપણ અમલ નથી.

૮૨. તે સર્વ શક્તિમાન છે ! જે તે ઇચ્છે છે તે કરી શકે છે ; પોતાના જેવો બીજો પેદા કરી શકતો નથી ; બાકી સર્વ કાંઈ કરી શકે છે.

૮૩. તેની શ્રેષ્ઠતા અતિધણી છે, અને તે ગણી શકાતી નથી.

अवस्तामांथी चुंटी काउली अंढगीओ.

यज्जशने ङा ३७ भा.

धथा आत यज्जमधदे अङ्गुरेम मज्जदाम येगांमया अप्पेमया
दात अपस्स्या दात उरवराओस्या वंघुळीश रओयाओस्या दात
पुमीमया वीस्पाया वोळु. अहया पा क्षत्राया मज्जेनाया एव
पहाओस्या. तेम अत यस्स-य नाम पउरवताता यज्जमधदे योध
गेउरा हया शक्यंती. तेम अत आङ्गुधरया नांभेनी मज्जदा वरा
स्सेतोतेमा यज्जमधदे. तेम अलुमाकाधश अज्जदेपीस्या उशतानाधस्या
यज्जमधदे. तेम अप्पओनाम इवशीश नरांमया नाधरीनांमया
यज्जमधदे. अशेम अत वहीशतेम यज्जमधदे. ह्यत अशतेम
ह्यत स्सेतेम अशेरोम ह्यत रओयोह्यत ह्यत वीस्पा वोळु.
वोळुया मनो यज्जमधदे वोळुया क्षत्रेम वंघुळीमया दओनाम वंघुळीमया
इसेरतुम वंघुळीमया आरमधतीम.

यज्जशने ङा ३८ भा.

तत अत वधरीमधदे अङ्गुरमज्जदा अशा स्त्रीरा ह्यत
धमधनीमदीया वओयोधमाया वरेण्णमाया या हातांम स्सकयोथननाम
वहीशता पयात उओधपया अङ्गुपया. गवोध अदाधश ताधश
स्सकयोथनाधश याधश वहीशताधश इओषयामही रामाया वास्सेमया
इण्णयाध सुइनयतसया असुइनयतस्या क्षयंतस्या अक्षयंतस्या
लुक्षओतेमाध पाअत क्षत्रेम अङ्गुमत ह्यत अधपी ददेमहीया
मीधमहीया ह्यांनमहीया ह्यत मज्जदाध अङ्गुराध अथाधया

વહીશતાઈ યથા આત ઉતા નાવા નાઈરી વા વએદા હુઈશીમ
 અથા હત વોહુ તત એ એઆહુ વેરેજ્યોતુયા ઈત અહમાઈ ક્રયા
 વાતોયોતુ ઈત અએઈખયો યોઈ ઈત અથા વેરેજ્યાંન યથા ઈત
 અસ્તી. અહુર હયા જી અત વે મજ્ઞદાઓ યસ્નેમયા ંહમેમયા
 વહીશતેમ અહેમમઈદે ગેહસ્તયા વાસ્ત્રેમ તત અત વે વેરેજ્યામહી
 ક્રયા વાતેયામહી યા તે ઉસા મઈદે અષહયા અત સઈરી અષહયા
 વેરેજેને કહમાઈચીત હાતામ જીજ્યાંમ વહીસ્તાંમ આદા ઉપોઈખયા
 આહુખયા. ઈમા આત ઉખયા વચાઓ અહુર મજ્ઞદા અષેમ મનહયા
 વહેહયા ક્રવઓચામા ઇવામ અત અએષાંમ પઈત્યાસ્તારેમયા
 ક્રદક્તારેમયા દદે મઈદે અષા અતયા હયા વંધહેહસ્તયા મનંધહે
 વંધહેહસ્તયા ક્ષત્રાત સ્તઓતાઈશ યવા અહુરા સ્તઓતોઈખયો અઈખી
 ઉખયા યવા ઉખોઈખયો યસ્ના યવા યસ્નોઈખયો.

ચતુર્થાંશને હા ૪૦ મો.

આહુ અત પઈતી અદાહુ મજ્ઞદા અહુરા મજ્ઞદાંમયા. હુયરેયા કેરેખયા
 રાઈતી તોઈ અપઈતી અહમત હયત અઈખી. હયત મીજ્ઞદેમ મવએએમ
 ક્રદદાયા દએનાખ્યો મજ્ઞદા અહુરા. અહયા હવો ને દાદી અહમાઈયા
 અહુએ મનખ્યાયા. તત અહયા યા તત ઉપા જમ્યામા. ત્વયા હુખેમાં
 અષખ્યાયા વીસ્પાઈ યએવે. દાઈદીઅત નેરાંસ મજ્ઞદા અહુરા અષઓનો
 અષ ચીનંધહે. અઈદયુરા વાસ્ત્રેયંગ દરેગાઈ ઈજાઈ ખેજ્ઞવઈતી હુખે
 મઈને. અહમઈન્યાયા અહમાઈ રક્નંધહે. અથા ખએતુરા અથા
 વેરેજેના અથા હુખેમાં. ખયાત યાઈશ હીશ્યમઈદે અથા વે ઉતા ખ્યામાં
 મજ્ઞદા અહુરા અષવઓનો એરેષયા ઈશતેમ રાઈતી.

ચતુર્થાંશને હા ૪૧ મો.

સ્તુતો ગરો વહમેંમ અહુરાઈ મજ્ઞદાઈ અષાઈયા વહીસ્તાઈ.
 દદેમહીયા ચીષમહીયા આયા આવએદયામહી. વોહુ ક્ષત્રેમ તોઈ
 મજ્ઞદા અહુરા અષએમા વીસ્પાઈ યએવે. હુક્ષત્રસ્તુને ના વા

नाधरी वा क्षयेता. उपोयो अंधलवो हाताम लुहस्तेमा. लुमाधम
 यवा धग्मे यग्तेम अषंधलायीम दहेमधहे. अथा तु ने गयस्या
 अस्ते ताओस्या अयाओ. उपोयो अंधलवो हाताम लुहाउस्तेमा.
 इनयेमाया जयेमाया मग्दा अलुरा. श्वलमी रइनडी दरेगायु
 अयेषाया आ श्वां येम वंतस्या लुयेमा. रवो धस्या तु ने
 दरेगेभ्या उस्ताया हाताम लुहस्तेमा. श्वोथ स्तओतरस्या भाध-
 नस्या अलुर मग्दा. अओगेमदयेया उस्मडीया वीसा मदयेया
 लुयत मीग्देम भवयेयेम कृददाथा दयेनापयो मग्दा अलुरा. अलुया
 लवो ने दाधदी अलुमाध्या अलुये अनप्याध्या. तत अलुया या
 तत उपा जभ्यामा. तवया सरैम अषप्याया वीरुपाध यओवे.

यज्जशने हा पल मो..

अत लवो वंधेउरा वडीओ नां अधणी जभीयात येनाओ अरेत्रुस
 सवधो वधो सीषोधत लुध्या अंधेउश अतवतो मनंधस्या लुधथीअंध
 आ स्तीषे धओंग आषयेती अउरो अरेद्रो श्वा वांश लुअंतुरा स्पेता
 मअदा.

ताओ अडि-माने जभ्यारेश, याओ अषओनांम कुनुतस्म,
 अषयस्म व्यादधपिश्म पधति-जन्तयस्म; उसनूअंधलाधि वीसे जभ्यात
 अषेमय क्षत्रेमय, स्वस्म अरेनस्म, आत्रेमय.

दरेयो कृतेमश्वेमय अंधलाओ: दयेनयाओ यत आलुरोधशि
 जरधुश्त्रो धश असिश्त नू अंधलत लम वीसत गाउरा लुयात;
 असिश्तेम अषेम, असिश्तेम नश अषओनो अओले, असिश्तो
 आलुधरिश लयेषो. जभ्यांन धध अषओनांम वंधउडीश सूराओ
 स्पेनताओ कृवषयो, अषोधश अयेषज लमिन्नाओ जेम कृयंधल, दानु-
 द्राजंधल, धुरे अरेजंधल; धस्ती वंधलंधलंम, वधतिस्तातेओ
 आतरनाम, कृषवक्याध रयांमय अरेनंधलंमय.

वधनीत अधि-माने अओषो अस्तुस्तीम, आक्षिश अनाक्षीम,
 राधतिश अराधतीम, आर्भधतिश तरौ-मधतीम, अरधुधो वाक्षमिथओ-

पुतेम वायिम अपद्रुणेम. यथ अहम्य अभेषाओ स्पेन्त सओपात
अप्यात पधतिपान वंधुश यस्नास्म, वहास्म, वोडुयस्नेमय
वह्नेम्य, डुपेरेतीम्य, इस्त-पेरेतीम्य, वन्त-पेरेतीम्य. आ दरेधात
भापधरयात; मायवे धमत न्मानेम आध्रवत परेनो क्णहीत; भाभा-
ध्रवधति धस्तिश, भा आध्रवधति अस्न क्णतिश; भाओदिस्येहे पधति
अषो धश्य वंधुयाओ दरेधेम ह्पम.

वससय तू अहुरमण्ड इस्ताय क्षयेरा हवनांम. वसो आपो
वसो उर्वराओ, वसो वीरुप वोडु अपयिध्र; क्षयन्नेम अपवनेम दायत
अक्षयन्नेम द्रवन्तेम. वसो क्षयो प्यात अपव, अवसोक्षयो प्यात
द्रवाओ, गतो ह्मिस्तो निअपेरेतो ह्म स्पेन्तहे मध्न्येडुश दाम प्यो
वरतो अवसो क्षयो.

इक्ष्य अणेम यित यो जरथुश्त्रो क्रतेमां न्माननांमय वीसांमय
जन्तुनांमय ह्प्युनांमय, अंधलाओ द्येनयाओ अतुम तययेम
अनुपतययेम अनवरश्तययेम या आहूधरिश जरथुश्त्रिश.

यथनो आओधहाम पातो मनाओ वहिश्तो उरवानो, आध्रवध-
तीश तन्वो हेन्तो वहिश्तो अंधडेडुश; आकाओसमोधत आहूधरे मण्ड
ज्जेन्तांम. अप वहिश्त अप स्येश्त दरेसांम एवा पधरि एवा
ज्भ्याम ह्मेम एवा ह्पम. अपेम वोडू (१) यथाअहूवधरयो (४)
अपेमवोडू (१)

अहुनवर.

यथा अहू वधरयो अथा रतुश अपात यीत ह्या. वंधडेडुश
इण्डा मनंधहो प्यओठननांम अंधडेडुश मण्डाध. क्षयेमया अहुराध
आ यिम द्वेयुप्यो ददत वास्तारैम.

अपे भवोडू.

अपेम वोडू वहिश्तेम अस्ती इस्ता अस्ती इस्ता अहमाध
ह्यत अपाध वहिश्ताध अपेम.

ओ भुर तावा ओ माडु पाभी ओ सतरै वश-तोपम पाड अंहर-वाओ
 ओ आव ओ आतश ओ जूभीन ओ ओवर ओ गोस्पंद ओ
 अयोपशस्त ओ भरहुम.

यज्ज्ने ओ नीआओश्ने अज्ज ओओ ओादाओ केरकेडगर, के
 मेड कद अज्ज डर गेतीडा देहेश्नान भरहुम प गवाओश, मादान
 दाद ओ शोडेशआरेशो अंगाम राओनीदारेश दामान प रज्ज
 अंगेज्ज्ने परडेज्ज देवान.

नमाज्ज ओओ वीस्प-आगाड अश भावर, केश करेस्तीद प
 ज्जरोस्त सपेतमान अशो करोडर अस्तस ओओ दामान दीन-दानेस्ने
 वशेओश्ने आस्ने-पेरदी गोशी-भरतेड-पेरदी. दानाओश ओ
 राओनीदारेश वीस्प हस्तान ओ पुदान ओ पेदान करडंगान
 करडंग माओ स्पेन्त, कुपेद रवान डु-पुल ओपतारेश अज्ज होज्ज्प,
 वदार दार ओओ आने पेडुम अंभान अशोभान रोशन डं
 डु-ओओ उभा-नेकश.

प इर्माने तो भावर, प इर्माने तो भावर, प इर्माने तो भावर,
 पदीरम ओ भीनम ओ गोयम ओ वर्ज्ज्म दीन अवीज्ज्ज्, आस्तुभान
 होम पाडर केरकेड, अवापश अज्ज वीस्प पज्जेड, अवीज्जेड दार होम
 पुदश आस्नीदेड-कुनश्ने, परडेज्ज्ने ओ पाक शेश ज्जोराने ज्जन मनश्ने
 गवश्ने कुनश्ने ओ वीर ओ होश ओ पेरद.

प कामेतो केरकेगर तवानम कद आने तो परस्तश्ने प पेड-मनश्ने
 पेड-गवश्ने पेड-वर्ज्ज्श्ने, वशाओम राडे रोशन के ओम नरसाद गेरान
 पज्ज्द होज्ज्प वदीरेम प अशंदर्ग रसम आने पेडेस्त पुर-ओओ डर-
 वेस्प-पेसीदेड उभा-पारेश.

सेताओश्ने ओओ अवदीदार ओादाओ, कु कामेड केरकेड पादाओश्ने
 कुनंद इर्मान-राओनीदारान, अवहुम पुज्ज्द दरवंदानअ अज्ज होज्ज्प
 ओ अवीज्ज्ज् वीनारेद वीस्प.

 सेताओश्ने दादार अडुरमज्ज्द डरवेस्प-आगाड तवाना ओ
 तवंगर डड्त अभेशास्पंद पेडुराम यज्ज्द पीरोज्ज्गर दुस्मन-ज्जदार
 अमडे डुतास्तडे पेरसाद.—अपेम वोडू १. [त्रलु वार पदे.]

દોઆ તંદરોસ્તી.

ખ નામે યજ્ઞદે અક્ષાયંદેહે અક્ષાયેરાગરે મેહુરખાન. યથા અહૂ
બહરયો ર.

તન દરોસ્તી દેરજીવશ્ની આવાયદ; ખોરૈહ અંધદ અશહીદાર;
યજ્ઞદાંને મીનોઆંન યજ્ઞદાંને ગેતીઆંન હફત અમેશાસ્પંદાંન મ્યજ્ઞદ
રૌશન હુમે ખેરસાદ. ઈન દોઆયાં ખાદ, ઈન ખુઆહાં ખાદ; હુમે અંદર
કસારા જરથુસ્તી દીન શાદ ખાદ; અએહુન ખાદ.

યા ખારી ખોદા ! ખોદાવંદે આલમરા હુમે અનજુમનરા [ફલાંનારાઃ
જેની નૈયતે તંદરોસ્તી પઠીએ તેનું નામ આએ જગાએ લખજીએ]
ખા ફરજંદાંન, હજ્જર સાલ દેર ખેદાર શાદ ખેદાર તંદરોસ્ત ખેદાર;
અએહુન ખેદાર. ખરસરે અરજંનીઆં સાલ હાએ ખેસ્ચાર વ કરનહાએ
ખીશુમાર ખાકી વ પાયંદેહ દાર; હજ્જરાંન હજ્જર આફરીન ખાદ; સાલ
ખોજસ્તેહ ખાદ, રોજ ફરોખ ખાદ, માહ મુખારક ખાદ, અંદ સાલ અંદ રોજ
અંદ માહ, ખેસ્ચાર સાલ અરજનીદાર યજ્ઞરાને વ નીઆએસ્ને
વ રાદી વ ગ્જેર ખરશ્ને. અશહીદાર અવરે હુમા કારો કેરફેહા,
તંદરોસ્તી ખાદ નેકી ખાદ ખુખ ખાદ; અએહુન ખાદ, અએહૂન તરજ
ખાદ; ૫ યજ્ઞદાંન વ અમેશાસ્પંદાંન કામે ખાદ.—અષેમ વોહૂ ૧.

દીનનો કલખો.

રજિસ્તયાઓ વિસ્તયાઓ મજ્ઞદદાતયાઓ અષઓ-યાઓ,
દએનયાઓ વંધહુયાઓ માજ્ઞદયસ્નોઈશા. દીન ખેહ રાસ્ત વ દરોસ્ત
કે ખોદાએ ખર ખલક ફેરસ્તાદેહ, ઈન હસ્ત કે જરતોસ્ત આવોરદેહ
હસ્ત; દીન દીને જરતોસ્ત દીને અહુરમજ્ઞદ દાદેહ જરતોસ્ત.—
અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. [ત્રણ વાર પઢે.]

નીરંગ કુસ્તી.

અહુરમઝદ જોદાએ ! અહેરેમન અવાદશાન હુર અવાજદાસ્તાર,
 જદ શેકસ્તેહ ખાદ, અહેરેમન દેવાંન દરજાંન જદૂઆંન દરવંદાંન
 કીકાંન કરકાંન સાસ્તારાંન યુનેહગારાંન આસ્મોગાંન દરવંદાંન દુસ્મનાં
 ફ્રીઆંન જદ શેકસ્તેહ ખાદ, હુશ પાદશાહાંન અવાદશાંન ખાદ, દુસ્મનાં
 સતોહ ખાદ, દુસ્મનાં અવાદશાંન ખાદ. અહુરમઝદ જોદાએ ! અજ
 હમા યુનાહ પતેત પસેમાનુમ અજ હરવસ્તીન દુસ્મત દુજૂખ્ત દુજૂ
 વરસ્ત મેમ ધ ગેતી મનીદ ડરમ ગોફત ડરમ કરદ ડરમ જસ્ત ડરમ
 ખૂન ખૂદ એસ્તેદ અજ આંન યુનાહ મનસ્ની ગવસ્ની કુનસ્ની
 તની રવાંની ગેતી મીનોઆની, એષે અવાજશ પશેમાન ધ સે ગવસ્ની
 ધ પતેત હોમ. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
 મધ્-યેહશ. હધથયાવરસ્તાંમ હયત વસ્ના ફ્રો તેમેમ.—અષેમ વોહૂ ૧,
 યથા અહૂ વધરયો ૨, અષેમ વોહૂ ૧.

SELECT PRAYERS FROM THE AVESTA.*

YASNA XXXVII.

Here praise I now Ahura-Mazda, who has created the cattle, who has created purity, the water, and the good trees. Who created the splendour of light, the earth, and all good. To Him belongs the kingdom, the might, the power. We praise Him first among the adorable beings, which dwell together with the cattle.† Hlim praise we with Ahurian name, Mazda, with our own bodies and life praise we Him. The Fravashis of the pure men and women, we praise. The best purity (Asha-Vahista) we praise. What is fairest, what pure, what immortal, what brilliant, all that is good : The good spirit we honour, the good kingdom we honour, and the good law, and the good rule, and the good wisdom.

YASNA XXXV.

Ahura-Mazda, the Pure, Lord of purity, praise we. The Ameshaspentas, the good rulers, the wise, praise we. The whole world of purity praise we, the heavenly as the earthly, with desire after the good purity, with desire after the good Mazdayasniau law. Of the good thoughts, words, and works, which here and elsewhere have been done, or will yet be done, the praisers and propagators are we, that we may belong to

---

* The English translation of this Yasna and of all the other parts that follow this, has been taken from the Bleek's translation, rendered from the German of Professor Spiegel.

† The word "cattle" is not to be understood always in literal sense, †t some times means the souls of mankind.

the good. That we believe, Ahura-Mazda, Pure, Fair, that will we think, say, and do : Which is best among the works of men for both worlds, through these best deeds now pray we that for the cattle,* pleasantness and fodder may be distributed, to the learned as to the unlearned, to the mighty as to the weak.—(May) the kingdom (belong) to the best Ruler, wherefore we it to Him commit, bestow, offer, to Ahura-Mazda, to Asha-Vahista.—What now both—man or woman—manifestly know, that may they, if it is anything good, speak out, and thereby, and also spread wider, for those who act even so as this is. Your praise, Ahura-Mazda's, and His best worship we meditate, and the best fodder for the cattle. Yours we do, we spread abroad, what we desire from you, in the dominion of purity, in the wish for purity (is) for every living being the best in both worlds. These spoken words, Ahura-Mazda, utter we well, thinking purity. Thee we make their hearer and teacher. On account of Thy purity, good-mindedness, good dominion, is Thy laud higher than all laud, Thine hymns higher than all hymns, Thy praise higher than all praise.

YASNA XL.

From place to place, Mazda-Ahura, will I bring forth wisdom and fullness, as gifts for Thee, Lord of the understanding, on account of that which is above. What reward Thou hast given to those of the same law as myself, Mazda-Ahura, that give also to us for this world, and that beyond. May we thus attain to that which is so, to union with Thy purity to all eternity. Let the pure men, Mazda-Ahura, who desire after purity, warriors as well as husbandmen, be long mighty, long rejoiced, for us to our joy. So may relationship, worship, and friendship be, that we may lift ourselves up and be yours, Mazda-Ahura, as pure and truthful, with sacrifice and offering.

---

* See foot-note to Yasna XXXVII.

YASNA XLI.

Hymns, reverential adoration, to Ahura-Mazda and Asha-Vahista, we give, we spread abroad, and we make known. May we attain Thy good kingdom, Mazda-Ahura, for ever. Thou art our Ruler, possessed of good kingdom, for men as well as for women, the Wisest among beings in both worlds, the good increase we bestow on Thee, the worthy of adoration, the Friend of purity, mayest Thou be to us life and body, Thou the Wisest among the creatures in both worlds.—May we show ourselves worthy, may we live, Ahura-Mazda, in joy in Thee a long life may we desire after Thee and be mighty. Rejoice us long and well, O Wisest among beings. As Thy praisers and psalmists, O Ahura-Mazda, we come, we desire, and we obey. What reward Thou hast given to my equal according to the law, O Ahura, that give to me also for earth as well as for heaven. May we thus come under Thy rule, Pure, for all eternity.

YASNA LIX.

May that man obtain the best ; Who teaches us to know the right path to profit ; For this world, the bodily as well as for the spiritual ; The manifest away to the worlds where Ahura is enthroned ; And the offerer, like Thee, a wise, holy one, O Mazda ! May there now come to this dwelling, contentment, blessing, guilelessness, and wisdom of the pure. May there appear for this clan : Purity, dominion, profit, majesty, and brightness ; Long dominion of the law, the Ahurian, Zarathustrian. Quickly may cattle arise out of this clan ; Quickly purity, quickly the strength of the pure man ; Quickly Ahurian Custom. May there come hither the good, strong, holy Fravashis of the pure, bound with the remedies of purity, according to the breadth of the earth, the length of a river, the height of the Sun, with desire after good things, for withstanding against the foes, for increase for riches and brightness ; May Sraosha (obedience)

in this dwelling smite disobedience, peace dissension,* liberality avarice, wisdom slighting, truthful speech the lie, which hates purity. That here the Amesha-spentas may be able to wish from the holy Sraosha: Good offering and prayer, good offering and prayer, Good maintenance, fortunate maintenance, friendly help; That they may long remain supported. Never may the brilliant Majesty be extinguished for this dwelling; Not the brilliant riches, not the bright heavenly descendants; By the long (continual) friendship of him who teaches to know brightness, and Ashis-vanuhi; According to wish mayest Thou, Ahura-Mazda, rule over Thy creatures, Ahura-Mazda! over the water as Thou wilt over the trees, as Thou wilt over all good that has a pure origin. Make that the pure may rule, the impure may not rule. May the pure rule as he will, may the godless not rule as they will. May the foe disappear, driven by the creatures of Spenta-manyus, conquered, not ruling as he would. I urge, I who am Zarathustra, the first of the families, clans, societies, rigions, to thinking, speaking, and acting, according to this law originates from Ahura and Zarathustra. That joyful may be our mind, happy our souls; Endued with brilliant bodies for Paradise; So may there openly come hither, O Ahura-Mazda, the best purity, the fairest purity; May we see Thee, attain to Thee, to Thy perfect friendship.

YATHA AHU VAIRYO.

As is the will of the Lord, so (is He) the Ruler out of purity. From Vohu-manô (will one receive) gifts for the work (which one does) in the world for Mazda. And the kingdom (we give) to Ahura when we afford succour to the poor.

ASHEM-VOHU.

Purity is the best good. Happiness, happiness is to him: namely, to the best pure in purity.

---

* The verb is understood between each pair of nouns.

YASNA XII.

I praise the well-thought, well-spoken, well-performed thoughts, words, and works. I lay hold on all good thoughts, words, and works. I abandon all evil thoughts, words, and works. I bring to you, O Amesha-spentas, praise and adoration, with thoughts, words, and works, with heavenly mind, the vital strength of my own body.

VISPA HUMATA.

All good thoughts, words, and works, are done with knowledge. All evil thoughts, words, and works, are not done with knowledge. All good thoughts, words, and works lead to Paradise. All evil thoughts, words, and works lead to hell. To all good thoughts, words, and works (belongs) Paradise—so (is it) manifest to the pure.—Ashem-vohu.

NANM-STAISNI.

In the name of God, the Giver, Forgiver, Rich in Love Praise be to the name of Ormazd, the God with the name, "Who always was, always is, and always will be." Spentamainyus, the Heavenly amongst the Heavenly, with the name, "From whom alone is derived rule." Ormazd is the Greatest Ruler, Mighty, Wise, Creator, Supporter, Refuge, Defender, Completer of good works, Overseer, Pure, Good, and Just.

With all strength (bring I) thanks: to the Great among beings, who created and destroyed, and through His own determination of time, strength, wisdom, is higher than the six Amshaspands, and the many Yazatas, the shining Paradise Garothman, the circumference of Heaven, the shining Sun, the brilliant Moon, the numerous Stars, the wind, the Andervâi, the water, the fire, the earth, the trees, the cattle, the metals, mankind.

Offering and praise to that Lord, the completer of good works, who made men greater than all earthly being, and

through the gift (?) of speech created them to rule and appoint for the creatures, as warriors against the Dævas.

Praise to the Omniscience of God, who hath sent through the holy Zarathustra, with pure Frohar, peace for the creatures. the wisdom of the law—the enlightening derived from the heavenly understanding, and heard with the ears—wisdom and guidance for all beings who are, were, (and) will be, and the wisdom of wisdoms, the Manthra-spenta, who effects freedom from hell for the soul at the bridge (Chinvat), and leads it over to that Paradise the brilliant, sweet-smelling of the pure.

All good do I accept at Thy command, O God, and think, speak, and do it. I believe in the pure law, by every good work seek I forgiveness for all sins. I keep pure for myself the serviceable work and abstinence (from the unprofitable). (I keep) pure the six powers : thought, speech, work, memory, mind, and understanding. According to Thy will am I able to accomplish, O Accomplisher of good, Thy honour with good thoughts, good words, good works.

I enter on the shining way (to Paradise); may the fearful terror of hell not overcome me! May I step over the bridge Chinvat, may I attain Paradise with much perfume, and all enjoyments, and all brightness.

Praise to the Overseer, the Lord, who rewards those who accomplish good deeds according to (His own) wish, purifies at last the obedient, and, (at last) purifies (even) the wicked out of hell.

All praise be to the creator Ormazd, the All-wise, Mighty, Rich in might, to the seven Amshaspands, to Ized Bahrâm, the victorious annihilator of foes.

TAN-DURUSTI.

Health is needful throughout the whole length of life. May brightness endure, bound with purity. May the heavenly Yazatas, the earthly Yazatas, the seven Amshaspands, come hither to the shining Myazda. May my prayer arrive. May my wish be fulfilled ! May the Zarathustrian Law ever be well. So may it be !

O Creator, Ruler ! Keep the lords of the world, the whole community and N.N., (here mention the name of the person for whom this prayer is made), together with descendants for a thousand and years long, keep cheerful, keep in health. So keep them. Keep them on the tops of the worthy many years, throughout countless periods, pure, and continuing. A thousand times a thousand benedictions ! May the year be prosperous ! May the day be good, may the month be blessed. Keep pure many years, days, months, many, many years long the Yasna and Nyayish, the liberality and offerings. May health be the portion for all good works, may good be present, may well-being be present. So be it ! In this way may it be. May it be according to the wish of the Yazatas and Ameshaspands.—Ashom-vohu (1).

CONFESSIO OF FAITH.

The good, righteous, right Religion which the Lord has sent to the creatures is that which Zartusht has brought. The religion is the religion of Zartusht, the religion of Ormazd, given to Zartusht.—Ashem-vohu (1).

NIRANG KUSTI.

Let Ormazd be King, and let Ahriman, the wicked holder-alooft, be smitten and broken. May Ahriman, the Devas, the Drujas, the sorcerers, the evil Kikas and Karapas, the oppressors, the evil-doers, the Asmogs, the wicked, the enemies, the Paris be smitten and broken. May the enemies be afflicted. May

the enemies be far off. Ormazd, Lord ! Of all sins I repent with Patet. All the evil thoughts, evil words, evil deeds, which I have thought, spoken, done, committed in the world, which are become my nature—all these sins, thoughts, words and deeds, bodily, spiritual, earthly, heavenly. O Lord, pardon ; I repent of them with the three words.

Contentment for Ahura-Mazda, contempt for Anra-Mainyus. What is highest for the wish of manifest works Thy praise will I announce, O Mazda ! with the mouth so long as I, O Asha, can and am able, Let the Creator of the world bestow through Vohu-manô what is best for the wish of those working openly. Ashem-vohu (1), Yatha-ahu Vairyo (2), Ashem-vohu (1).

અવસ્તામાંથી ચૂંટી કાઢેલી બંદગીઓ.*

ગુજરાતી તરબુમો.

યજ્ઞશને હા ૩૭ મો.

(દાદાર) હોરમજદ જેણુ જનવર તથા અનાજ પેદા કીધો, તથા (જેણુ) પાણી અને સારાં ઝોરવરો પેદા કીધાં, તથા (જેણુ) (આમમાનની) રોશનીઓ તથા જમીન તથા (એ ઉપરાંત) (ખીણ) તમામ નેઆમતો પેદા કીધી (તેને) (હમો) એ પ્રમાણુ આએ જગોએ યાદ કરીએ છીએ. તેની (ધ્યાને દાદાર હોરમજદની) પાદશાહી, મહોટાઈ તથા ખુબીઓને લીધે ઇજ્જનેઓની ઐષ્ટતાએ કરીને તેને હમો આરાધીએ છીએ. હોરમજદી, મજ્દપસંદ (તથા) ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર (એવાં) નામથી હમો તે (હોરમજદ)ને આરાધીએ છીએ. હમારાં શરીર તથા જનથી તે (હોરમજદ)ને હમો આરાધીએ છીએ. તે (હોરમજદ)ને તથા અશો નર અને નારીઓનાં ફરોહરોને હમો યાદ કરીએ છીએ. અરદીખેલેસ્ત જે સહથી સોહામણા (તથા) નુરવાળો અમશારૂપંદ (તે)ને (તથા) (દાદાર હોરમજદની) તમામ નેઆમતોને હમો વખાણીએ છીએ. ભલા વિચારને હમો વખાણીએ છીએ. સારી પાદશાહી, ભલી દીન, ભલી ફસેરતુ, ભલી સબ્યતા, (એ પધા) ને હમો વખાણીએ છીએ.

યજ્ઞશને હા ૩૫ મો.

અશો હોરમજદ (જે) અશોઈનો સરદાર (તે) ને હમો વખાણીએ છીએ; અમશારૂપંદો (જે) સારા પાદશાહ (તથા) સારાં હલાપણુવાલા (તેઓ) ને હમો વખાણીએ છીએ. ભલી અશોઈની ખાહેશથી (તથા) ભલી માજદયસ્ની દીનની ખાહેશથી અશો (હોરમજદ) ની તમામ મીનોને

* આ તરબુમા મધે યજ્ઞશનેના પદ મા હોને તરબુમો મુસ્લે સી. ૩૧ હાલેના ઝોરવદ મેહોરજમાઈ પાલનજ માડને કીધેલા યજ્ઞરાતી તરબુમા ઉપરથી લીધો છે; ખાકીને તરબુમો ઝોરવદ કાવસજ એદલજ કાંગાના તરબુમા ઉપરથી લીધો છે.

લગતી તથા ગેતીને લગતી પેદાએશને હમો વખાણીએ છીએ. જેમ (હમે) સારાં (માણસો) ની (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છીએ, તેમ (હમે) આએ દુનિયાને માટે તથા પેલી દુનિયાને માટે નેક વિચાર, નેક સખુન (તથા) નેક કામ કરનારાઓની (તથા) (નેક કામ) કરી ગએલાઓની વખાણ કરનારા (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા છીએ. આએ અશો (તથા) સોહામણા હોરમજદ! ખેહુ દુનિયાને માટે હયાત (માણસો) ના કામોમાંના જે સહથી સરસ (કામો) હોય તેઓને હમો પસંદ કરીએ છીએ, (તેની ઉપર) હમારૂં મન લગાડીએ છીએ, (તે પ્રમાણે) હમો ઓલીએ છીએ, તથા (તે પ્રમાણે) હમો કામ કરીએ છીએ. (હમો જે) દીનનો એલમ શિખનારા તથા નહી શિખનારા, શક્તિવાલા તથા શક્તિવગરના (છીએ તેઓ) સખાવત તથા ઉત્તમ કામોની મારફતે (હમારે માટે) સુખ તથા (હમારાં) ગાએદોરને* માટે ધાંસ ચારો હમો ધચ્છીએ છીએ. પાદશાહી સર્વોત્તમ પાદશાહ (ધયાને હોરમજદ) ને ખચીત (હોજે)! હોરમજદ જે (પોતે) સહથી ઉત્તમ અશોધજ (છે તે) ની તરફ હમો મન લગાડીએ છીએ, (તેને) હમો કબ્લ રાખીએ છીએ, તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છીએ. વલી (કોઈ) મરદ ધચ્ચા એરત કાંઈ સારી ખાખદો (પોતે) ખરેખર જાણુતા હોય તો, તે જાહેર કરે, (તે પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે, તથા ખિજઓ જેઓ ઘટતી રીતે તે પ્રમાણે ચાલે તેઓને તે શિખવે. (આએ નર તથા નારી!) તમારે માટે (દાદાર) હોરમજદની ધજશને તથા આરાધણા તથા ગાએદોરની પરવરેથ (હમો) સહથી ઉત્તમ ગણીએ છીએ. રાસ્તીની સરદારીમાં (તથા) રાસ્તીનાં અમલમાં (રહીને) હયાતી ભોગવનારાઓમાંનો કોઈ શખસ ખેહુ દુનિયામાં સહથી ઉત્તમ જીદગી ચુજરવાને ચાહતા (હોયતો) તેને સખી (યહું). આએ હોરમજદ! અશોધને ધ્યાનમાં (રાખીને) વધારે સારી રીતે આએ વખણાએલા કલામો હમો જાહેર કરીએ છીએ તે (કલામો) નો સાંભલનાર તથા શિખવનાર તરીકે તુંને હમો મુકરર કરીએ છીએ. આએ હોરમજદ! તારી અશોધ, બલી મનસ્ની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ ખિજ ખધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે; તારી કીર્તિનાં ગાયણા ખિજ ખધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધણા ખિજ ખધી આરાધણા કરતાં વધારે ચઢતી છે.

યજશને હા ૪૦ મો.

આએ હોરમજદ! આએ પેદાએશોમાં મહોદું ડહાપણ તથા ખરફત તું ઉત્પન્ન કર. આએ હોરમજદ! તારી ખક્ષીશથી મારા જેવા દીનદારોને જે ખદલો તે આપ્યો છે તેટલોજ, આએ અક્લના

* “ગાય દોર” શખ્દનો અર્થ ઘણી વેળા અલંકાર હોય છે; ઘણી વેળા એ શખ્દ માણસોનાં આત્માને લાગુ પડે.

ખાવંદ ! (તું હમુને આપ), આએ તથા મીનોઈ દુનિયાને માટે, (આએ હોરમજદ !) (તે ખલેશ) તું પોતે હમુને આપ, કે તેને લીધે હમેશ સુધી તારી તથા અશોઈની દોસ્તીને હમો પોહોંચીએ. લાંબો વખત સુધી ચાલે તેવી આખાદીને માટે (તથા) મજબૂત મિત્રાચારીને માટે, આએ હોરમજદ ! અશોઈની ખાલેશ રાખનારા, ચાલાક તથા મેહેનતુ રાસ્ત માણસો હમુને, તથા હમુને ખુશાલ કરનારાઓને તું આપ. (હમારા) ખેશીઓને, ધંધાદારીઓને તથા (હમારા) દોસ્તોને (ખી) તેજ પ્રમાણુ થાએ ! આએ હોરમજદ ! એ (ખધું) તમારીથી હમો માંગીએ છીએ. વળી (હમો) રાસ્ત તથા ખાલેસ થઈએ ; (તથા) સખાવતની મારફતે (તમુને) પસંદ પડેલા (હમો થઈએ.)

યજ્જશને હા ૪૧ મો.

(દાદાર) હોરમજદને તથા અરદીખેહેસ્તને વખાણુ સાથની તથા આદરમાન સાથની આરાધણુ હમો અર્પણુ કરીએ છિયે. હમો કુખલ રાખીએ છિયે તથા હમો જાહેર કરીએ છિયે. આએ હોરમજદ ! તારી બહી પાદશાહીને (હમો) હમેરા ને હમેશ સુધી પોહોંચીએ. ખેહુ દુનિયામાં હયાતી ભોગવનારાઓમાં આએ સહથી ઉહાપણુવાળા પાદશાહ ! હમો નર તથા નારીને માટે (તું) બહો પાદશાહ (છે). તું સારા ઉહાપણુ વાળા, આરાધણુને લાએકના, રાસ્તીની ખુઠેજ ચાલનારા ખોદાવંદને હમો (ખેટ) અર્પણુ કરીએ છિયે. તેટલા માટે ખેહુ દુનિયામાં હયાતી ભોગવનારાઓમાં આએ સહથી ઉહાપણુવાળા ! હમારે માટે તું જંદગી તથા શરીરના અવયવો (તરીકે) થા. આએ હોરમજદ ! તારી (યાદની) અંદર ખુશાલી મેળવવામાં લાંબી જંદગીને હમો લાએક થઈએ, તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં) ફતેહ પામીએ. તારી ઉપર પ્રીતી રાખનારા તથા (તારી ઉપર) હિમ્મત પાંધનારા હમો થઈએ. હયાતી ભોગવનારાઓમાં આએ સહથી ઉહાપણુવાળા ! લાંબી મુદત સુધી તુંએ હમુને આખાદીથી ખુશી કરવું જ્ઞેઈએ. આએ હોરમજદ ! તારી વખાણુ કરનારા તથા માંઘ્રવાણી બાણુનારા તરીકે હમો પોતાને કહીએ છિયે, હમો પસંદ કરીએ છિએ તથા કુખલ રાખીએ છિયે. આએ હોરમજદ ! મારા જેવા દીનદારોને જે ખદલો તેં આપ્યો છે (તેટલો ખદલો), આએ તથા મીનોઈ દુનિયાને માટે, આએ હોરમજદ ! (તું) પોતે હમુને આપ કે તેને લીધે હમેશ સુધી તારી તથા અશોઈની દોસ્તીને હમો પોહોંચીએ.

યજ્ઞશને હા પદ મો.

જે શખ્સ આ હાડમંદ દુન્યાની તથા મિનોઈ જેહાંનની આખાદીન પ્રમાણીક માર્ગો અમને સિખાડે, (જે માર્ગો) જે સંપૂર્ણ દુન્યાઓમાં, ઓ મજદ ! તુ વસેછે ત્યાં (લઈ જાયછે), તે તારા લાયક પુસ્કલ ડાહાપણવાળા, ઉપયોગી કાસદને, ઓ મજદ ! સંપૂર્ણ ભલાઈ પોંહોંગે.

આ ઘરમાં પ્રમાણીક માણસની આ (ન્યામતો એટલે કે) ખુશાલીઓ, લાયકાત, જુલાવા સામેનું રક્ષણ, ડાહાપણુ આવે ; આ મોહલ્લાને પવિત્રાઈ, સત્તા, આખાદી, દખદખો અને ચલકાટ (અપાયલો) થાય.

અહુરની, જરથુસ્ત્રની દીનની લાંબા વખતની આખાદી અને વધારો (થાય.) આ કુટુંબમાં વગર અટકવે ગોસ્પન્દોની ઉતપતી થાય તેમજ વગર અટકવે અશો મરદની પવિત્રાઈ, સત્તા (થાય); (ત્યાં) વળી વગર અટકવે અહુરનો મહજબ (ચાલો).

ભલાઓને મદદ કરવા અને ખુરાઓની સામે થવા માટે, દોલત અને ચલકાટ વધારવા માટે, પ્રમાણીક લોકોની ભલી, ખળવંત અને અશો ક્વપિઓ પોતાની સાથે જમીનનાં જેટલાં પ્રમાણુનાં, એક નદિના જેટલી લાંબાઈના, સૂર્ય સુધીની ઉંચાઈના પવિત્રાઈના ધલાજ્ઞે અહીં લેતાં આવે.

આ ઘરમાં તાપ્પેદારી હડીલાઈ ઉપર, સુલેહ તોફાન ઉપર, ઉદારતા કંજુસાઈ ઉપર, ડાહપણુ અભિમાન ઉપર, સાચું ખોલવું જુહું ખોલવા ઉપર, સચ્ચાઈ જુકાઈ ઉપર ફત્તેહ મેલવે,

જેથી અમ્સાસ્પન્દો અશો સ્ત્રઓષની માર્ફતે લાંબો વખત સુધી ક્રિયાઓ, સંપૂર્ણ આરાધનાઓ, સુખી ભેયે, મોટાઈની ભેયે, મેહુરખાનીની ભેયે ત્યાં મોકલે.

દખદખાવાળો ચલકાટ એ ઘરને કદી તજે નહીં, નહીં ભપકાદાર ભેયે કે નહીં પ્રકાશીત અને સગાં ફર્જેદ (આ ઘરને તજે), અને અપિ-વડુંહુઈ લાંબો વખત તે દખદખાથી પ્રખ્યાત થયલાની સાથે ચાલે.

ઓ અહુરમજદ તારી ખાહેશ મુજબ તારી પેદાએરાની ઉપર સુખેથી તું રાજ્ય ભોગવ ! પાણીઓ ઉપર તારી ખાહેશ મુજબ, આડપાનો ઉપર તારી ખાહેશ મુજબ, પવિત્ર મૂળવાલી તમામ ન્યામતો ઉપર તારી ખાએશ મુજબ તું રાજ્ય કર. અશોને ખળવંત અને હકુમત કરનારા કર અને પાપીઓને દુર્બળ અને વિના હકુમતના કર.

હું જરથુસ્ત્ર ઘર, મોહોહા, કરુખા તથા મુલકોના આગેવાનોને તે દિન જે અહુરની અને જરથુસ્ત્રની છે તેને અનુસરીને પોતાના વિચારો, સુખનો તથા ફામો કરવાને શિખવુંહું.

જેથી અમે પવિત્ર આત્માના, સુખી મનના થઈએ. અમારા શરિર ઉત્તમ દુન્યાના ચલકાટવાળા પુર દબદબા સાથનાં થાય.

તેઓ ત્યાં (ઉત્તમ દુન્યામાં-ખેડેસ્તમાં), ઓ અહુરમજ્દ ! પ્રકાશીત, સંપૂર્ણ પવિત્રાઈ સાથે, ઘણીજ ખુબસુરત અશોધ સાથે પોંહોંચે. અમે તને જોઈએ, અમે તારી નજદીક પોંહોંચ્યે, અમે હંમેરા સુધી તને ખાત્રયે.

અહુનવર.

જે પ્રમાણુ આએ દુનિયાને લગતો કારોખાર ચલાવનાર સરદાર (ઈઆને પાદશાહ) પોતાની મરજી મુજબ ચાલનાર (છે) તે પ્રમાણુ દીનને લગતો કારોખાર ચલાવનાર સરદાર (ઈઆને દસ્તુરાંન દસ્તુર) રાસ્તી ઈત્યાદિની મારફતે (પોતાની મરજી મુજબ ચાલનાર) (છે) ; ખહમનની ખક્ષેશ આ દુનિયાના હોરમજ્દને માટેના કામો કરનારાઓની (છે) ; જે શખ્સ ગરીબોને માટે ધંધે લગાડનાર (તથા પરવરશી કરનાર) મેલવી આપેછે (તે ગોયા) હોરમજ્દને (પોતાને) પાદશાહ (ગણેછે).

અધેમવોહ.

અશોધ (એ) સહથી સરસ નેઆમત છે (તથા) સુખ છે ; સુખ તે (શખ્સ) ને (છે) કે જે સહથી સરસ અશોધને વાસ્તે (ઈઆને સહથી સરસ અશોધની ખાખદમાં) અશો (છે).

ચજ્જાને હા ૧૨ મો.

(તમામ) નેક વમાસન, નેક વાણી તથા નેક કરણીને (મારી) મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી હું વખાણું છું. સઘલા નેક વિચારો, નેક સખુનો તથા નેક કામોને હું એખત્યાર કરું છું. સઘલા ખદ વિચારો, ખદ સખુનો તથા ખદ કામોને હું છોડીદેઉં છું : અએ અમશાસ્પદો ! ઈજસ્ને તથા નીઆએશ (તથા) મારા પોતાના ખદનનાં જનને મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી, (તથા મારાં) અંતઃકરણથી તમુને હું અર્પણુ કરું છું. રાસ્તીને હું વખાણું છું.

દોઆ વીસ્થ હુમત.

તમામ નેક વિચારો, તમામ નેક સખુનો (તથા) તમામ નેક કામો (કે જે) જાણી જુજને કીધેલાં (હોય)—(તે) તમામ નેક વિચારો, તમામ નેક સખુનો (તથા) તમામ નેક કામો (તે કરનારને) ખેડેસ્ત

તરફ લઈ જાય છે. તમામ ખરાબ વિચારો, તમામ ખરાબ સપ્તનો (તથા) તમામ ખરાબ કામો (કે જે) જાણી પુછને કીધેલા (હોતાં) નથી (તે) (ખરેખર જ્ઞતાં ખરાબ નથી). (જાણી પુછને કીધેલાં) તમામ ખરાબ વિચારો, તમામ ખરાબ સપ્તનો (તથા) તમામ ખરાબ કામો (તે કરનારને) દોષજ્ઞ તરફ લઈ જાય છે. તમામ નેક વિચારોનું, નેક સપ્તનોનું (તથા) નેક કામોનું (સેવટ) ખેડેશત (હોય છે). એ પ્રમાણે અરો (માણસ) ને જાહેર (છે).

દોષ્યા નામ સેતાયસને.

(દાદાર) હોરમજ્ઞની પુસ્તુદી (યાઓ) ! ઓદાતાલા (જે) નેઆમતનો અખશનાર, યુનાહ માફ કરનાર (તથા) માયાણુ (છે તે) ના નામ (ની મદદ) થી (હું) આએ ખંદગી રાફ કરું છું. હોરમજ્ઞ (હાકે જે મેશાં હતા, હુમેશાં છે (તથા) હુમેશા સુધી રહેશે તેના) નામની વખાણુ (હું કરું છું). (જેનું) નામ ગેબી વૃદ્ધિ કરનાર ઓદા (કરીને) (છે) ; (તથા જે) ગેબીઓમાં ગેબી (ધ્યાને ઘણાજ અનદીક, કોઈને નજરે નહીં દેખાય તેવો) (છે). તેનું પોતાનું એક (ખાસ) નામ હોરમજ્ઞ (કરીને) (છે). તે સાહેબ સઉથી પુજ્જરગ, શક્તિવાન, દાનાઈ વાળો, પેદા કરનાર, પોષણુ કરનાર, પાસખાની કરનાર, ખરદાસ્ત કરનાર, સવાખ કાર, યુનાહની માટી અખશનાર, ખાલેસ (તથા) વાજખી ઈનસાફ કરનાર (તથા) સર્વ શક્તિવાન (છે)

હયાતી ભોગવનારાઓમાં તે પુજ્જરગ (સાહેબ) નો (હું) આભાર (માનું છું), કે જે (તમામ પેદાએશનો) પેદા કરનાર છે (તથા તેનો) અંત લાવનાર છે ; (તથા) જેણે પોતાની જાતી શક્તિ તથા દાનાઈથી વધારે અદતે દરજ્જના છ અમશાસ્પદો, ઘણાએક પુજ્જરગ ઈજદો, શેશણુ ખેડેસ્ત, ગરેશમાન, ગ્રહમંડળનું ફરવું, શેશણુ આપનારો સુરજ, નુર ભરેલો માહાતાપ, ઘણી જાતના સેતારા, પવન, હવા, પાણી, આતશ, જમીન, આડપાન, પશુ, ધાતુ (તથા) માણસો પેદા કીધાં.

તે સવાખકાર સાહેબની (હું) આરાધણા તથા ખંદગી (કરું છું) કે જેણે દુનિયાંની તમામ પેદાએશોમાં માણુશજાતને વિચાર શક્તિથી (ધ્યાને વિચાર શક્તિ આપીને) ઉંચે દરજ્જેનું ખનાવ્યું ; (તથા) દેવો (ધ્યાને ખરાબ હવસો)ની સાથે લડાઈ કરવા, (તેઓની) સાંખે થવા, (તથા) (તેઓથી) દુર રહેવા સાફ (તથા) દુનિયાનાં લોકોને (ખાદાઈ મારગની રહેનુમાઈ કરી) ચલાવવા સાફ અક્કલ (અખશીને) વખતની પાદશાહી આપી છે.

તે તમામ આગાહીવાલા (તથા) તે ખરદાસ્ત કરનાર સાહેબને (હું) સર નમાવી સેજદો (કરું છું), કે જેણે પવિત્ર ફરોહરવાલા સપેતમાન જરતોસ્તની મારફતે દુનિયાના લોકોને (પોતાની તરફ) દોસ્તી કરાવવા સારૂ ઈમાન લાવવા લાયક દીનનો એલમ, (કે જે) બલી અફલ (તથા) કાને સાંભલેલી (ઈઆને સિખેલી) અફલથી (મેલવી શકાએછે) (તે) મોકલ્યો. તમામ માણસો જેઓ હમણા છે, અગાઉ થઈ ગયાં તથા હવે પછી થશે તે (સઘલાં) આની વાકેફગારી તથા રહેનુમાઈને સારૂ ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા (જે) વૃદ્ધિ કરનાર માંધવાણી (તે) મોકલી. કે જે (માંધવાણી) રવાનને આસાનીથી ચિન્વદ પુલ યુજર કરનાર, દોજખથી છુટકારો આપનાર (તથા) અશો લોકોના શેશણીવાલા ખુશખોદાર (અને) તમામ ખુખીવાલા તે ઉત્તમ મકાનમાં (ઈઆને ખેહસ્તમાં) રસ્તો આપનાર છે.

ઓ ખરદાસ્ત કરનાર સાહેબ ! ઓ કસુર દરયુજર કરનાર સાહેબ ! ઓ યુનાહ માફ કરનાર સાહેબ ! તારા હોકમ પ્રમાણે, તારા ફરમાન મુજબ, (તથા) તારી આજ્ઞાને અનુકુલ થઈને (તારી મોકલેલી) ખાલેસ (જરતોસ્તી) દીનને હું કબૂલ કરું છું, મનમાં રાખું છું (ઈઆને હર વખત યાદ કરવા કરું છું), કે હું છું (ઈઆને જાહેર કરીને ખીજાઓને શીખવું છું) તથા એખત્યાર કરું છું. દરેક સવાખનું કામ કરવાને હું ઉસ્તવાર રેહું છું, (તથા) તમામ યુનાહના કામોથી પસ્તાવો કરી પાછો ફરું છું. મારી પોતાની જાતી કરનીને હું પાક રાખું છું, (તથા) (મારા) જાનની છ શક્તિઓ (કે જે) વિચાર શક્તિ, ખોલવાની શક્તિ, કામ કરવાની શક્તિ, તથા તર્ક (અથવા સારૂ નરસું સમજવાની) શક્તિ. વૃદ્ધિ તથા અફલ (એઆને) ખરાબ હવસોથી દૂર રાખી (હું) પવિત્ર (રાખું છું).

ઓ સવાખકાર સાહેબ ! તારી ઈચ્છા પ્રમાણે નેક વિચાર, નેક સખુન, (તથા) નેક કામોથી તારી ખંદગી હું કરી શકું, (અને) મારા પોતાના રવાનને માટે) શેરાણુ માર્ગ (ઈઆને ખેહસ્ત મેલવવાનો રસ્તો) હું ખોલ્યો કરું, કે જેથી (મારા મરણની પછી) દોજખનો ભારી અજબ મારા (રવાન) ઉપર નહીં પોહોંએ. ચિન્વત પુલના મારગ ઉપરથી હું પસાર થઈ જાઉં, (અને) ખુશખોથી ભરપુર, તમામ સીનગારવાલા તથા) તમામ સુખાકારીવાલા ખેહસ્તમાં હું પોહોંચું.

યુનાહ માફ કરનાર તે સાહેબની (હું) વખાન (કરું છું), કે જે (સાહેબે) સવાખની ઈચ્છાથી (ઈઆને સવાખનો ખદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી) (તેના) ફરમાન પ્રમાણે ચાલનારાઓને સવાખનો ખદલો આપે છે ; (તથા) સેવટે (ઈઆને કેઆમતના વખત પછી) યુનેહગારોને દોજખથી છુટકારો આપશે, તથા તમામ (ખલક) ને ખાલેસીથી આરાસ્તે કરશે.

તમામ આગાહીવાલા (તથા) સર્વ શક્તિવાન દાદાર હોરમજ્જની તથા જોરેમંદ સાત અમશાસ્પદોની (તથા) કૃતેહમંદ (તથા) દુશ્મનને મારનાર ખેહરામ ઇજ્જની (તથા) નેક ખનાવેલા “અમ” (ઇઆને હિમ્મત આપનારા ફરૈસ્તા) ની (હું) વખાણુ (કરું) (એ) ખધા મારી મદદે) પોહાઓ !

દોઆ તંદરોસ્તી

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ) થી (હું) આએ દોઆ શરૂ કરું (કે જે સાહેબ) નેઆમતનો ખખશનાર, યુનાહ માફ કરનાર (તથા) માયાણુ (છે).

લાંખા વખત સુધી જીવવાને માટે તંદરોસ્તીની જરૂર છે અશોઈ રાખવા સાથે ખોરેહ જીયુક રહેજે; મીનો (ઇઆને પેલી જેહાંનનાં) ઇજ્જદો (તથા) આએ દુનિયાંના ઇજ્જદો (તથા) સાત અમશાસ્પદો—(એ) ખધાઓ (આએ) ચલકતી મ્યજ્જદ તરફ આવે ! આએ (મારી) દોઆ (કબૂલ) હોજે ! આએ (મારી) મુરાદ પર આવજે ! ખધા માણુસોમાં જરતોસ્તી દીન ખુશાલ હોજે ! એ પ્રમાણુ હોજે ! (ઇઆને જે પ્રમાણુ હું દોઆ માંયુહું તે પ્રમાણુ થજે.)

ઓ પેદા કરનાર ખોદાતાલા ! આલમના સાહેબને (ઇઆને જમાનાના રાજ કરનાર અથવા પાદશાહને), તમામ અનજીમનને, (ફલાંનાને) (તેની) આલ આલ્લાહ સાથે હજ્જર વરસ સુધી કાએમ રાખ, તંદરોસ્ત રાખ, એ પ્રમાણુ રાખ (ઇઆને જેમ મેં દોઆ કીધી તે પ્રમાણુ રાખ). ખુખી (અથવા લાયકી) વાળા માણુસોની સરદારી ઉપર ઘણા વરસો સુધી, તથા ખેશુમાર કરન સુધી જીયુક તથા પાએદાર રાખ ; હજ્જરઘણી હજ્જર આફરીન હોજે, વરસ ભાએગરાલી હોજે, રોજ ખપ્તાવર હોજે ! (તથા) મહિનો મુખારક (અથવા સુખી) હોજે ! કેટલાંક વરસોને, કેટલાક દહાડાઓને, કેટલાક મહીનાઓને (તથા) ઘણાંક વરસોને ઇજ્જને તથા નીઆએરા તથા સખાવત (કરવામાં), તથા (કિયાની) જ્જર લઈ જવામાં લાયક રાખ. ખધાં કામે તથા સવાખની ઉપર (હું) અશોઈ રાખ ; તંદરોસ્તી હોજે, નેકી હોજે, સાફ હોજે. એ પ્રમાણુ થજે ! એ કરતાંખી વધારે થાઓ ! (ઇઆને જે મેં દોઆ કીધી છે તે આમીન થાઓ, ખલકે તેના કરતાંખી વધારે આમીન થાઓ !) ઇજ્જદો તથા અમશાસ્પદો (ની મુરાદ) મુજબ મુરાદ હોજે !

દીનનો કલમો.

હોરમજ્જના પેદા કીધેલાં સહથી સાચ્યાં (અને) પવિત્ર (અથવા નિર્મલ) હાપણુની (તથા) ભલી માજ્જદયસ્ની દીનની (પુસ્તુદી થાઓ)!

ભલી, રાસ્ત તથા સંપૂર્ણ દીન જે દાદાર હોરમજ્જદે આઝે દુનિયાંના લોકોને માટે મોકલી (છે) (તે), આઝે (ધ્યાને જરથોસ્તી દીન) છે. (એ દીન) (હજરત) જરથોસ્ત (પોતે) લાવ્યાછે. (તે) દીન જરથોસ્તની દીન (તથા) હોરમજ્જદની દીન (છે), કે જે (પેગમખર અશો) જરથોસ્તને (આઝે દુનિયાંમાં (ફેલાવાને) (દાદાર હોરમજ્જદે) આપી (હતી).

નીરંગ કુસતી.

દાદાર હોરમજ્જદ (તમામ ખલકતનો) સાહેબ (છે), (તથા) ખદ અને નાપેકાર હારેમનને દૂર અને પાછો હટાવનાર (છે), (તે હારેમને) મારેલો (અને) તુટેલો હોજ્જે. હારેમન, દેવો, દરજ્જે, જહુગરો, દરવંદો, કીકો (ધ્યાને જ્જેતી આંખે આંધલા રેહેનારા), કરપો (ધ્યાને સાંભલતે કાંને ખેહેરા રેહેનારા), જુલમગારો, યુનેહગારો, આશ્મોગો (ધ્યાને અશોઈ તથા રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જુહું સમજવનારા), દરવંદો, દુશ્મનો, પરીઓ—(એ ખંધા) મારેલા (અને) તુટેલા હોજ્જે. ખરાખ પાદશાહો દૂર તથા નાખુદ હોજ્જે. દુશ્મનો આજેજ થએલા હોજ્જે, દુશ્મનો દુર અને નાખુદ હોજ્જે. ઓ દાદાર હોરમજ્જદ સાહેબ! તમામ યુનાહોથી પતેત કરીને હું પશોમાન થાઉં છું. તમામ ખરાખ વિચારો કે જે (આઝે) દુનિયાંમાં હું મારા મનમાં લાવ્યો હોઉં, ખરાખ સખુનો કે જે હું ખોદ્યો હોઉં, ખરાખ કામો કે જે મેં કીધાં હોય (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોય (તથા) જે (યુનાહનાં કામો)ની રાજ્યાત મારીથી થઈ હોય, તે (તમામ ઉપર જણાવેલા યુનાહ કે જે) વિચારને લગતા, સખુને લગતા, કામને લગતા, (મારા પોતાના) તનને લગતા, (મારા પોતાના) રવાને લગતા, આઝે દુનિયાંને લગતા, પેલી દુનિયાંને લગતાં,—એ ખંધી જતના યુનાહોથી, ઓ હોરમજ્જદ! હું પશોમાન થઈને દૂર રહું છું, (અને) ત્રણ સખુનોથી (ધ્યાને મનસ્ની, ગવસ્ની તથા કુનસ્નીથી) પતેત કરીને હું પશોમાન થાઉં છું. દાદાર હોરમજ્જદની પુસ્તુદી (થાઓ)! હારેમનનો તીરસ્કાર (થાઓ)! રાસ્તીના કામ કરનારાઓની જે ખાહેશ (છે તે ખિજ સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી (છે).

SUPPLEMENTARY INSTRUCTIONS.

Purity in thought, word and deed, is the main precept of the Zoroastrian doctrine. Rightly observed it brings us piety and worshipfulness. These virtues should be so practised that they may become a habit; and this habit should, by degrees, be so assimilated with the essence of one's spiritual self, that the very idea of deviation from such a nature becomes an impossibility. Such a man is really saved, and is capable of arriving at the proximity to God, in whom abides everlasting blissfulness.*

The precept of the Zoroastrian religion is the precept of all other religions. All the religious doctrines have the same object, i.e., that of enabling one to purify his soul, to elevate and ennoble himself to such high perfection that beatitude may be attained.

Various religions teach these virtues in various ways. These ways differ according to the habits, dispositions, and thinking capacity of a people. But the object is the same. It is, to observe virtues, so as to be elevated so high as to reach God, Who is the Highest purity and where none but pure, godly souls can reach. One who has achieved such a perfection arrives at this state immediately after death. But those of lesser perfections are drawn towards high spheres of a nature corresponding to the purity of souls. Thence such souls progress, by degrees, higher and higher, ultimately reaching the everlasting blissfulness. It is a state in which a soul is forever freed from pains and sorrows, from wants and desires of all kinds, and where nothing but everlasting blissfulness exists.

---

* In Zoroastrianism, this state is called the Hameshgau or the everlasting Light.

Souls which do not act up to the required virtues, fail to go high after death. They are drawn to lower spheres of corresponding nature, and have to struggle from one such sphere into another until they are purified to proceed towards higher spheres.

The salvation of one is left by Providence in one's own power. If he acts virtuously, he progresses higher; but if he acts otherwise, his progress is retarded and his misery is prolonged.

No true religious doctrine teaches that a man can be saved otherwise than by his own exertions. No man, no angel, no higher power or being can save any man or any other being. For the law of God is inflexible that souls of impure nature can never be received by spheres of pure nature. Any one who says otherwise, does not say the truth.

Despise no religion, nor despise rituals and ceremonies of various religions, nor disrespect the disciplines and austerities prescribed by various religions. For all these are useful and serve for the good of those classes for whom they are intended. Varieties of souls and varieties of minds need correctives corresponding to their nature. There are souls which cannot be brought to the right understanding without hard restrictions and hard disciplines, while there are others who need these in a modified form, and there are still others, who are advanced enough to understand the necessity of leading a pure, virtuous life, without the help of religious disciplines.

Life in the vegetable kingdom is superior to that in the mineral kingdom, and animal life is superior to the vegetable life. But the life in man is far superior to these, for it has been gifted by Providence with the spiritual Intelligence.* This Intelligence is divine and enables man to distinguish right from wrong. Life in lower kingdoms, too, have to progress in their own

---

* Man has spiritual intelligence, reason, and instinct. As long as his reason is guided by his spiritual intelligence, he acts rightly. But when he does not do so, the reason falls into error and acts erroneously.

way, according to nature's laws ; but man's progress, a man can, by means of his understanding, either accelerate or retard. If he does not contaminate himself by loving terrestrial matters, if he leads a pure life, and entertains a strong love for none else but for God alone, he moves in harmony with the laws of nature, and his progress does not suffer. It is the privilege and the highest joy of man to understand the glory of God as manifested in the universe, to praise it, and to admire it. To praise and admire God's works, and the harmony and beauty which pervade them, befits a man of pious life.

Before creation, God alone existed. For He has always been, always is, and will always be. Eternity is not separate from Him, and in Him is eternity. All is in Him and He is one. He is unity in multiplicity, and without unity, multiplicity cannot exist. He is everywhere and you cannot conceive of anything where He cannot be. Unity is love and love sustains the multiplicity.

Just as from a given centre of light, various ways proceed in all directions ; and, of these, those that are nearer the light are brighter and stronger, remote ones are less so, and remotest are dark ; likewise is the nature of God's creation. Souls nearer Him are more pure and more intelligent than those that are farther from Him. The same is in the case of regions, for the region of God's light is the purest.

Every class of beings is preceded by another class ; the lowest is the earthy matter and the highest is God, Who is the cause of Light, Life and Intelligence, Incomprehensible, Indefinable, and Immeasurable. From Him proceeds all light, all life and all intelligence. He is the Source of All and in Him is All.

Though God, by His Will and Intelligence, creates everything out of Himself, He is distinct from all creation : in this manner that, as the sun's heat pervading the varieties of nature is neither the sun himself nor is it that light which is in the sun himself. A tree, though growing out of the earth, is not earth

itself, and the leaves and the flowers proceeding from the tree are neither the tree nor the earth ; so is the universe, though proceeding from God, is distinct from God. As sun gives heat to the bodies, so does God gives being to everything.

It is fit to praise and admire the various powers and nature itself, for they all represent the glory of God. But it is a mistake to overdo this praise, for that which can really benefit man is only the adoration and love of God alone. Man's soul is divine and is capable of attaining the everlasting blissfulness ; but as this blissfulness abides in God alone, so must he attach his sole love to God alone and to none else.

Constant praise and adoration of God enables one to be more and more God-loving and less and less sinful.

In the universe there is nothing evil, for no evil can proceed from God. The evil has been brought about by mankind itself.

Undue love for worldly things, and want of love for the Divine, are the sources of evil. These are the causes which create misery for mankind. This is due to man's ignorance of God's laws, and this ignorance leads to sinful life. Religious teachings are intended to remove this ignorance and give knowledge, to remove darkness and give light, and such knowledge and light show one the path of God.

The prayers and repentance of a sinful man can receive no favor and no mercy from God. There is no easy road to obtaining God's favor and God's mercy. One who desires these, must pray and repent by conforming to God's laws, and then alone will he be benefitted. For on no account does God alter His laws, for these laws maintain the harmony of His creation. God will receive none who has not achieved the highest purity of soul. To lead a virtuous life and to adore and love God, and to arrive ultimately at such perfection that the inherent disposition of your soul may become nothing but pure, and divested of all desires whatever, except that of living in and loving God, this is the road to receive God's mercy and favor, and this is the road to the everlasting blissfulness.

If you cannot be perfectly good at once, you may, if you persevere, become so, after days or after years. To abstain from vices and from love for worldly things by restraining one's passion, to do good for the sake of praise and reward, to restrain one desire for satisfying another, are not the proper virtues. Eradicate from your heart the very thought of evil, do good with no desire for praise or reward, and forget all desires except that one desire for living in and loving God. Practise these virtues whenever you can, and get into the habit of practising them; and turn this habit into an inherent property of your soul, and no doubt that, then, you will receive God's mercy and favor. If you expect these without going through the right ordeal, you will never receive them. If there are those who show a more easy way to salvation, you may rest satisfied, that they mislead you.

If you cannot be perfectly virtuous, do all you can to be so, and you will be able to go after death to higher spheres which we call heaven. Thence you will be able to proceed higher and higher and be able ultimately to reach God.

But if you lead a sinful, wicked life, devoid of virtues, you will, after death, go to spheres of lower nature, and you will be tossed about from one such sphere to another, so long as your soul will not be fit for being received by spheres of higher and purer nature; and such a state is what we call hell.

Bear always in mind, therefore, O Man! the Zoroastrian motto, "purity in thought, word, and deed."

D. J. M.

વધુ નસિયતો.

પવિત્ર વિચાર, પવિત્ર વાંણી, અને પવિત્ર કામો, એ ત્રણ પાળવાં, એ જરતોસ્તિ ધર્મનો મુખ્ય કાનુન છે. એ પરાપ્ત અમલમાં લાવવાથી માંણુસ પવિત્ર જીવંતી વાળો અને ખુદા ઉપર ધ્યાર રાખનાર થાયછે. એ સદગુણો એવી રીતે અમલમાં લાવવા જ્ઞાનને કે, તેમ કરવાની માંણુસને ટેવ પડે; અને એ ટેવ ધીમે ધીમે એટલી વધી જવી જ્ઞાનને કે, એવી સુભ ટેવ માંણુસના આત્માનો ખુદરતી ખવાસ હોય તે માફક આત્માની સાથે ભળી જાય, અને પછી તેવા નેક ખવાસમાં કોઈ દાહાડો કાંઈ પણ કોઈની કારણથી ફેરફાર થઈ શકેજ નહીં. એવો જે માંણુસ થઈ શકે તેનું ખરેખર તારણ થયલું સમજવું, અને તેવો શખ્સ ખુદાની નજદીક પહોંચવાને શક્તિમાંન છે, કે જે ખુદામાં સદાકાલ ટકે એવો પરમ આનંદ રહેલો છે અને તે માંણુસ સંપાદન કરી શકે છે.*

જરતોસ્તિ ધર્મનો કાનુન તેજ પીજ્ઞ ધર્મનો પણ કાનુન છે. સઘલા ધર્મની મતલબ એકજ છે, અને તે એ કે આત્માને પવિત્ર ખનાવવાને માંણુસને શક્તિમાંન કરવો ; એટલે દરજ્જે ઉત્તમ અને પવિત્ર ખનાવવો કે જેથી તે અમર પરમ આનંદ પામી શકે.

જુદા જુદા ધર્મો એ સદગુણો જુદી જુદી રીતે શિખવે છે. જુદા જુદા લોકોની ટેવ, સ્વભાવ, અને વિચાર કરવાની શક્તિ પ્રમાણે તેવોને અનુકુલ આવે એવી એ જુદી જુદી રીતો છે. પણ સઘલાનો હેતુ એકજ છે, અને તે એ કે, સદગુણો પાલવા, એવી રીતે કે ખુદાને પહોંચવા જેટલો માંણુસ ઉત્તમ અને પવિત્ર થાય, કે જે ખુદામાં સર્વોત્તમ સ્વચ્છતા (પવિત્રતા) રહેલી છે, અને જ્યાં સ્વચ્છ અને દેવતાઈ જીવંતીવાળા આત્મા શિવાય ખીજું કોઈ પહોંચી શકતું નથી. જે શખ્સ એવી સંપૂર્ણતા મેલવી શક્યો હોય તે માત્ર પછી તુરતજ એવો પરમ આનંદ

* જરતોસ્તિ ધર્મમાં એ સ્થિતિને હંમેશાગાન અથવા જ્ઞાન રોશની કહેછે.

પામે છે. પણ જેવો એથી એાંછી સંપુર્ણતા વાળા હોય છે તેવો પોતાના આત્માના જેવી સ્વસ્થતા વાળા સેતારાઓ (અથવા ભુવનો) માં ખંચાયા ન્તય છે. ત્યાંથી એવા આત્માઓ ધીમે ધીમે વધારે અને વધારે ઉંચા સેતારાઓ તરફ વધતા ન્તય છે, અને છેવટે અમ્મર પરમ આનંદને પહોંચે છે. એ પરમ આનંદની હાલતમાં આત્મા સર્વ જ્ઞાતનાં દુઃખ અને દલગીરીથી, સર્વ જ્ઞાતની જરૂરીયાત અને ઇચ્છાઓથી છુટો છે, અને જ્યાં સર્વકાળ ટકે એવા પરમ આનંદ શિવાય ખીજું કંઈ નથી.

જેવો સદ્ગુણથી વર્તતા નથી તેવોના આત્મા મોત પછી ઉંચા અને સ્વસ્થ સેતારાઓમાં જઈ શકતા નથી. એવા આત્માઓ પોતાના જેવા ગુણુ ધરાવતા અને પોતાના જેવા અસ્વસ્થ સેતારાઓમાં ખંચાયા ન્તય છે, અને વધારે ઉંચા અને વધારે સ્વસ્થ સેતારાઓમાં જવાને લાયક થાય ત્યાં સુધી એવા એક સેતારામાંથી ખીજામાં આયડયા કરે છે.

દરેક માંણુસનું તારણુ પરવરદેગારે દરેક માંણુસના પોતાનાં અપ્ત્યારમાં મુકેલું છે. જ્ઞે તે સદ્ગુણુથી વર્તે છે તો તે આગલ વધે છે, પણ જ્ઞે સદ્ગુણુથી ઉલટો ચાલે તો તેનો આગલ વધતાં અટકાવ થાય છે અને તેનું દુઃખ વધારે વખત રહે છે.

કોઈપણુ સાચો ધર્મ એવું શિખવતો નથી કે પોતાની કોશિશ અને મહેનત શિવાય ખીજી કોઈ રીતે માંણુસનું તારણુ થઈ શકે છે. કોઈપણુ માંણુસ, અથવા ફરેસ્તો (દેવતા), અથવા કોઈપણુ વધારે ઉત્તમ શક્તિ અથવા પ્રાંણી કોઈપણુ ખીજા માણુસ અથવા પ્રાંણીનું તારણુ કરી શકતાં નથી. સખખ કે ઇશ્વરનાં કાયદામાં કદી ફેરફાર કરી શકાતો નથી, અને તેથી સ્વસ્થ અને પવિત્ર સેતારાઓ અસ્વસ્થ અને અપવિત્ર આત્માઓને પોતામાં લઈ શકતા નથી. જેવો એથી ઉલટું કહે છે તેવો સાચું કહેતા નથી.

કોઈપણુ ધર્મને ધિક્કારો નહીં, જુદા જુદા ધર્મોની ક્રિયા અને રીત-ઓને ધિક્કારો નહીં, અને જુદા જુદા ધર્મોએ ફરમાવેલી કેલવણી અને સખ્ત નિયમોનો તિરસ્કાર કરો નહીં. કારણુ કે એ સઘળાં ઉપયોગી છે અને જે વર્ગોના લાભ માટે તેવો ડરાવેલાં છે તેવોને ફાયદો કરે છે. જ્ઞાત જ્ઞાતના આત્માઓ અને જ્ઞાત જ્ઞાતનાં મનવાળાઓને માટે તેમના સ્વભાવને અનુસરતા આંકોશની જરૂર છે. કેટલાએક આત્માઓ એવા છે કે સખ્ત આંકોશ અને સખ્ત કેલવણી વગર ખરી સમજ મેલવી શકતા નથી,

કેટલાએક એવા છે કે તેવોને નરમ આંકોશ અને નરમ ફેલવાણીની જરૂર છે, અને વળી કેટલાએક એવા પણ છે કે ધર્મની ફેલવાણીની મદદ વગર સ્વચ્છ અને સદ્ગુણથી હૃદયગી ગાળવાની જરૂરિયાત સમજવાને પ્રુદ્ધિ ધરાવે છે.

વનસ્પતિમાં જીવ છે તે ખનિજ પદાર્થમાંનાં જીવ કરતાં ઉત્તમ છે, અને જીવજંત પ્રાણીઓમાંનો જીવ વનસ્પતિમાંના જીવ કરતાં ઉત્તમ છે. પણ માંજીસમાં જે જીવ છે તે એ સર્વથી ઉત્તમ છે, કારણ કે તેમાં ઇશ્વરે ઘણા ઉત્તમ પ્રકારની પ્રુદ્ધિ મુકેલી છે.* એ પ્રુદ્ધિ ઇશ્વરે ગુણ ધરાવતી છે અને માંજીસને ખરૂં ઓટું પિછાનવાને શક્તિમાંન કરે છે. ઉતરતી પંકતીમાંનો જીવ પણ ખુદરતનાં કાયદા મુજબ આગલ વધે છે, પણ માંજીસનું આગલ વધતું માંજીસ પોતાની સમજ શક્તિથી જલદી અથવા ધીમું કરી શકે છે. જો તે પોતાને દુનિયાઈ વસ્તુઓની મોહોખતમાં લપેટીને અસ્વચ્છ નહીં કરે, જો તે પવિત્ર હૃદયગી ગાળે, અને ઇશ્વર શિવાય ખીજાં કસાં ઉપર પોતાનો મજબુત પ્યાર નહીં જોડે તો, તે ખુદરતના કાયદાને આધિન થઈને ચાલે છે અને તેના આગલ વધવાને અડચણ થતી નથી. માંજીસનો એ ઉત્તમ હક અને આનંદ છે કે મૃષ્ટિમાં (એટલે પ્રહ્લાંડમાં) ઇશ્વરનો પ્રગટ થયેલો મહિમા સમજવો અને તેને વખાંજીવો અને તેની સ્તુતિ કરવી. ઇશ્વરનાં કાંમો, અને તેવોમાં રહેલાં સરલ નિયમ અને સુદરતાની વખાંજી કરવી અને સ્તુતિ કરવી એ પવિત્ર હૃદયગીનાં માંજીસને શોભા આપે છે.

મૃષ્ટિની (પ્રહ્લાંડની) ઉત્પત્તિ પેહેલાં ખુદા એકલો હતો. તે હંમેશ હતો, હંમેશ છે, અને હંમેશ હશે. હંમેશગી તેનાથી જુદી નથી, અને હંમેશગી તેનામાંજ રહેલી છે. સર્વ તેનામાં છે, અને તે એક છે. ઘણી વસ્તુઓમાં તે એકયપણુ છે અને એકયપણુ વગર ઘણી વસ્તુઓ હાથયાત રહી શકતી નથી. તે સર્વ ઠેકાંજી છે, અને તે નહીં હોય એવું ઠેકાંજી અથવા એવી વસ્તુનો તમે કદી ખ્યાલ કરી શકશો નહીં. એકયપણુ એ પ્રીતી છે અને ઘણી વસ્તુઓનો (એટલાં ઘણાંપણાંનો) ટકાવ પ્રીતીથી રહેલો છે.

* ઉત્તમ પ્રકારની દેવતાઈ પ્રુદ્ધિ, સારૂં નરજી સમજવાની સમજ શક્તિ અને પ્રેરણા પ્રુદ્ધિ, એ ત્રણ માંજીસમાં છે. જ્યાં સુધી સમજ શક્તિ પોતાને ઉત્તમ દેવતાઈ પ્રુદ્ધિની મદદથી ધરાવે છે ત્યાં સુધી તે સાચે માર્ગે વરતે છે. પણ જ્યારે એમ નથી થવું ત્યારે જીવમાં પડે છે, જીવ બરેલી રીતે વરતે છે.

જેમ એક ચોકસ રોશનીનાં મથકમાંથી કિરણો સઘલી તરફ ફેલાય છે, અને તેમાંના રોશનીનાં મથક નજદીક જે હોય છે તે વધારે તેજ વાળાં અને વધારે બળવાન હોય છે, દુર હોય છે તે ઓછાં તેજવાળાં અને ઓછાં બળવાળાં હોય છે, અને જે સર્વથી વધારે છેટે હોય છે તે આંખાં અંધકાર જેવાં હોય છે : તેજ માફક ઈશ્વરની પેદારાનાં ગુણો છે. તેની નજદીકના આત્માઓ વધારે સ્વચ્છ અને વધારે હૃદિધવાંન હોય છે, અને વેગળા હોય છે તે ઓછા તેજના હોય છે ; અને તેજ રીતે સેતારાઓ (ભુવનો) છે, ઈશ્વરના પ્રકાશનો ભુવન સર્વોપરી સ્વચ્છ અને પવિત્ર છે.

દરેક જ્ઞાતાનાં પ્રાણીઓ (શક્તિઓ, પ્રાણીઓ, અને વસ્તુઓ) ની પૈલેલાં ખીજ વર્ગનાં પ્રાણીઓ હોય છે, સર્વથી છેડે જડ મટી પદાર્થ છે અને સર્વની યોગ ઉપર સર્વોપરી ઊંચો ખુદા છે, કે જે રોશની, હયાતી, અને હલાપણુ (જ્ઞાન)નું મૂળ છે કે જે મૂળ આપણુ સમજી શકતા નથી, કે જેનું વર્ણન થઈ શકતું નથી, અને જેનું માંપ અથવા હદ સમજી શકાતાં નથી. તેનામાંથી સર્વ રોશની (પ્રકાશ), સર્વ હયાતી, અને સર્વ જ્ઞાન ઉત્પન્ન થાય છે. તે સર્વનું મૂળ છે અને સર્વ તેનામાં રહેલાં છે.

અગરજે ખુદા દરેક વસ્તુ (કુલ બ્રહ્માંડ) પોતાની ઈચ્છાથી અને પોતાના હલાપણુથી પોતામાંથી ઉત્પન્ન કરે છે, તોપણુ તે કુલ પેદાયશથી અલગો છે ; તે એવી રીતે કે સર્વ વસ્તુઓમાં સુર્યની ગરમી પ્રસરેલી છે તે ગરમી સુર્ય પોતે નથી તેમજ સુર્યમાં રહેલી રોશની પોતે નથી. અગર જ્ઞાન આડ માંટીમાંથી ઉગે છે તોપણુ તે પોતે માંટી નથી, અને પાંદડાં અને ફુલો આડમાંથી યાય છે તે છતાં તેવો આડ નથી તેમ માંટી પણુ નથી; એજ માફક મૃત્તિ (બ્રહ્માંડ) ખુદામાંથી ઉત્પન્ન થવા છતાં ખુદાથી છુદી છે. જે રીતે સુર્ય શરીરોને ગરમી આપે છે, તે માફક ખુદા સર્વ વસ્તુઓને અસ્તિત્વ (હયાતી) આપે છે.

સઘલી શક્તિઓની અને કુલ ખુદરતની વખાણુ અને સ્તુતિ કરવી એ ઘટારત છે, કારણુ કે એ સર્વ ખુદાનો મહિમા ખતાવે છે. પણુ એવી વખાણુ અને સ્તુતિને હદ પાહાર લઈ જવામાં જુલ છે, કારણુ કે માંજુસને જે ખરેખર ફાયદો કરી શકે તે એકલા ખુદાની સ્તુતિ અને એકલા ખુદા ઉપરની પ્રીતીજ છે. માંજુસનો આત્મા ઈશ્વરી ગુણુ ધરાવે છે, અને તે જ્ઞાનેદાન પરમ આનંદ પાંખવાને શક્તિમાંન છે; પણુ એ પરમ આનંદ

ફક્ત ખુદામાં રહેલો છે અને તેથી માંજુસે પોતાની કુલ પ્રીતી ઈશ્વરમાંજ ચોંટાડવી જોઈએ અને બીજા ક્રમાંમાં નહીં.

ખુદાની વખાંજુ અને સ્તુતિ હંમેશા કરવાથી માંજુસ ખુદા ઉપર વધારે અને વધારે પ્રીતી રાખતાં શિખે છે અને ઝોછો અને ઝોછો પાપી થતો જાય છે.

મૃષ્ટિ (ખ્રહ્માંડ) માં ખૂરૂ કાંઈ નથી, કારણ કે ખુદામાંથી કાંઈખી ખૂરૂ ઉત્પન્ન થઈ શકતુ નથી. માંજુસ જતથીજ ખૂરૂ ઉત્પન્ન થયુ છે.

દુનિયાની વસ્તુઓ ઉપર અજુઘટતી પ્રીતી, અને ઈશ્વર ઉપરની પ્રીતીની કોતાઈ, એ સર્વ દુઃખોનાં કારણો છે. એ કારણોથી માંજુસને દુઃખ ઉત્પન્ન થાય છે. ઈશ્વરનાં નિયમોનુ માંજુસનુ અજ્ઞાનપણુ હોવાથી એમ થાય છે, અને એ અજ્ઞાનપણુ જુલ અને ચુનાહુ કરવા તરફ લઈ જાય છે. ધર્મનાં ફરમાનોની મતલબ એ અજ્ઞાન દુર કરવાની અને જ્ઞાન આપવાની, અંધકાર દુર કરવાની અને અજવાણુ (રોશની) આપવાની છે, અને એ જ્ઞાન અને રોશની ખુદાનો માર્ગ ખતાવે છે.

પાપી માંજુસની ખંદગી અને પરોમાંની ખુદા તરફથી મેહુર અને દયા મેલવી શકતાં નથી. ખુદાની મેહુર અને દયા મેલવવાનો સેહુલો રસ્તો એકપણુ નથી. જેને એ મેહુર અને દયા મેલવવાની ઈચ્છા હોય તેજુ ખુદાના કાયદાને રસ્તે ચાલીને ખંદગી અને પશ્ચાતાપ કરવાં જોઈએ, અને એવી રીતે કરશે ત્યારેજ તેને કાયદો થશે. કારણુકે કોઈખી કારણુથી ખુદા પોતાનો કાયદો ફેરવતો નથી, સખખકે એ કાયદાઓથી મૃષ્ટિ (ખ્રહ્માંડ) જળવાયલી છે. જેજુ સંપુર્ણ પવિત્રાઈ (સ્વચ્છતા) મેલવી નથી તે ઈશ્વર પાસે જઈ શકનાર નથી. સદચુણી હંદગી ગાળવી, અને ઈશ્વરની સ્તુતિ કરવી અને ઈશ્વર ઉપર પ્રીતી રાખવી, અને એમ કરાને છેવટે એટલી ઉત્તમ સંપુર્ણતા મેલવવી કે તમારા આત્માનો સ્વભાવ સ્વચ્છ અને પવિલ શિવાય બીજા કાંઈ નહી હોય, અને ઈશ્વર ઉપરની પ્રીતી અને ઈશ્વરમાંજ રહેવા શિવાય બીજા સધળી ઈચ્છાઓ જતી રહે;—ઈશ્વરની દયા અને મેહુરખાંની મેલવવાનો એ માર્ગ છે, અને જતવેદાન પરમ આનંદ સંપાદન કરવાનો એ રસ્તો છે.

જે તમારાથી એકદમ સંપુર્ણ સદચુણી નહી થવાય તો, તમો ખંત રાખશો તો ઘણુ દહાડે અથવા ઘણુ વરશે તેવા થઈ શકશો. પોતાના

વિકારને દખાવેલો રાખીને આ દુનિયાની વસ્તુની પ્રીતી અને દુર્ગુણથી દુર રહેવું, વખાણુ અને ઇનામ (ખદલા) ને ખાતર સારું કામ કરવું, અને એક ઇચ્છા મેલવવાના હેતુથી ખીજી ઇચ્છાને દાખી રાખવી, એ ખરા સદચુણુ નથી. તમારા અંતઃકરણમાંથી ખૂરાઈના વિચારને જડ મૂળથી ઉખેડી નાખો, વખાણુ અથવા ખદલો મેલવવાની ઇચ્છા વગર સારાં કામ કરો, અને ઇશ્વર ઉપર પ્રીતી રાખવાના અને ઇશ્વરમાં જીંદગી ગાળવાની ઇચ્છા શિવાય ખીજી સર્વ ઇચ્છાઓ લુલી જાઓ. જ્યારે જ્યારે તમારીથી ખની શકે ત્યારે એ સદચુણુ અમલમાં લાવો, અને એમ કરવાની ટેવમાં પડો, અને છેવટે એ ટેવને એવી ખનાવી દેવો કે તમારા આત્માનો ખુદરતી ખવાસ એ થાય, અને એમ કરશો તો ખેરાક તમો ખુદાની મેહર અને દયા પાંખી શકશો. એ ખરી કસોટીમાંથી પસાર થયા વગર તમો ખુદાની મેહરખાંની અને દયા મેલવવા ઇચ્છતા હોવોતો તે કદી મલનાર નથી. જે તમને કોઈ વધારે સેહેલો રસ્તો ખતાવતા હોય તો તમારે ખાત્રી રાખવી 'કે તેવો તમને ખોટો માર્ગ ખતાવે છે.

જે તમારાથી સંખુણુ સદચુણુ નહીં થઈ શકાય તો, એવા થવાને તમારાથી ખનતી કોરોશ કરો, અને મોત પછી વધારે ઉત્તમ અને વધારે સ્વચ્છ લુવનોમાં જવાને શક્તિમાંન થશો અને એ લુવનોને આપણુ સર્વે કહીએ છીએ. ત્યાંથી તમો વધારે અને વધારે આગલ વધીને છેવટે ઇશ્વરને પહોંચી શકશો.

પણ જે તમો પાખી, ઘઃતકી, સદચુણુ વગરની જીંદગી ગાળશો તો મોત પછી તમારા આત્માના જેવા અસ્વચ્છ લુવનમાં તમે ખેંચાયા જશો, અને ઉંચા અને સ્વચ્છ લુવનમાં જવા જેવા સ્વચ્છ અને પવિત્ર થતાં સુધી એવા એક અસ્વચ્છ લુવનમાંથી ખીજામાં તમે આયડયા કરશો ; એ સ્થિતિને આપણુ નર્ક કહીએ છીએ.

માટે, હે માંનવી ! જરતોસ્તિ ધર્મનો કાનુન સદા ધ્યાનમાં રાખઃ
“ નેક વિચાર, નેક વાંણુ અને નેક કામો, ” એ ત્રણુ અમલમાં લાવ.

ધ. જ. મે.

USEFUL BOOKS FOR ZOROASTRIANS.

Price, incldg. Postage.

The Zoroastrian and some other Ancient Systems...	Rs. 3 4 0
The Parmenides of Plato ; by Thomas Taylor... ..	„ 0 14 0
The Phædo of Plato ; by Thomas Taylor	„ 0 14 0
Ancient Iranian and Zoroastrian Morals (in English and Gujerati)... ..	„ 0 9 0

TO BE HAD AT

Mr. Jehangir Bezonjee Karani, Bookseller and Publisher,
No. 18, Parsee Bazaar-street, Fort, Bombay.

Mrs. Radhabai Atmaram Sagoon, Kalbadevi Road, Bombay.

The Manager, *Theosophist* Office, Adyar, Madras.

Mr. Temulji Framji, Europe Shop-keeper, Ahmedabad.

[IN THE PRESS.]

THE DESATIR;

OR,

SACRED WRITINGS OF THE PROPHETS OF THE ANCIENT
IRANIANS.

Price Rs. 2, including postage.

Intending Subscribers will please communicate their addresses
to Mr. Dhunjibhoy Jamsetjee, Contractor, Ahmedabad.

પૂરાતન ઇરાની અને ઋતોસ્તિ ધર્મનીતિ.

[અંગ્રેજી અને શુજરાતી.]

ટપાલ ખરચ સાથે કિમ્મત રૂ. ૦-૯-૦.

આ ડેકાંજિયો મલશે :—મીં નેહાંગીર ખેજનજ કરાંની, મુ'ખાઇ, કેટમાં પારસી
ખનર સ્વીટ, નાં ૧૮. મીસીસ રાધાખાઇ આત્મારામ સાગુન, કાલખાડેવી
રોડ, મુ'ખાઇ. મેનેજર “ધીએસોફીસ્ટ” આફીસ, આડીયાર, મદ્રાસ.
મીં ટેમુલજી ફરામજી, યુરોપ શોપ-કીપર, અમદાવાદ.

